

REFERAT Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 28-08-2024

Mødedato Onsdag d. 28. august 2024 kl. 14:30

Mødested Mødelokale 5, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere Mark Palmquist, Karen Lynn Jacobsen, Helle Munk Ravnborg, Søren Schow, Mikael Benzon

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Dialogmøde mellem Ungerådet og Natur-, Miljø- og Planudvalget.....	4
Orientering om budgetopfølgning for BAT pr. 31/7 2024.....	5
BAT genopretningsplan - genbehandling.....	7
Udfasning af kontantsalg af enkeltbilletter i BATs busser - akut behov.....	12
Regulativ for husholdningsaffald til godkendelse.....	14
Regulativ for erhvervsaffald til godkendelse.....	16
Nyt gebyr for jordflytninger og konkrete anvisninger af erhvervsaffald.....	18
Byfornyelsesprogram for Rønne Bymidte.....	20
Anlægsbevillinger til områdefornyelse for Rønne bymidte.....	23
Ændring af lokalplan med krav om helårsboliganvendelse udenfor de otte byer.....	26
Igangsætning af planlægning for udvidelse af Almegårds Kaserne.....	28
Status på opgaver og ressourcer på de tekniske områder.....	31
Beslutning om istandsættelse af ståltårnet på Kongemindet i Almindingen.....	36
Høringssvar til fredning af Paradisbakkerne.....	42
Navngivning af private fællesvej for delområde A, Søndre Løkker i Rønne Syd.....	44
Orientering om indsatser i vandområdeplanerne 2021-2027.....	46
Resultat af valg til madordning i Dagtilbud 2025-26 og beslutning om oversendelse af anlægforsla	48
Orientering om meddelte miljøtilladelser og miljøgodkendelser til husdyrbrug i 1. halvår af 2024....	51
Orientering om optimeret styring af BRKs bilflåde.....	53
Orientering om herreløse katte på Bornholm.....	55
Mødeplan 2025 for Natur-, Miljø- og Planudvalget.....	56
Gensidig orientering.....	58
Sager til høring.....	59
Lukket: Lukket punkt: Principiel beslutning i forbindelse med ekspropriation af arealer til Miljøer.	60
Lukket: Lukket punkt: Sikring af Tejn Mole - valg af løsning.....	61

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Fraværende

Mark Palmquist forlod mødet under behandling af punkt 8.

Bemærkninger

Punkt 25 behandles efter punkt 7, hvorefter der fortsættes med punkt 8.

Punkt 13 behandles efter punkt 8, hvorefter der fortsættes med punkt 9.

Deltagere administrationen

Kommunaldirektør Sine Sunesen.

Center for Miljø, Plan og Kultur Louise Lyng Bojesen.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift Bjarne Freund-Poulsen.

Udvalgssekretær Elise Ipsen

Herudover deltog:

Pkt. 2 – Ungerådet Amar Dlakic og Nanna Strand.

Pkt. 3 – 5 Niels Rasmussen, direktør BAT og Gitte Elton Nielsen, økonomikonsulent

Pkt. 6 – 7 og pkt. 25 Jens Hjul-Nielsen, Direktør BOFA

Pkt. 9 – 12 Annsofie Gundlach, Leder af plan

Pkt. 8 og pkt. 13 – Michael Brandt Bernbom, Leder af miljø

Punkt 2: Dialogmøde mellem Ungerådet og Natur-, Miljø- og Planudvalget

23/24802

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Jf. beslutningen om oprettelse af ungerådet i [Kommunalbestyrelsen d. 14. oktober 2021](#) inviterer alle fagudvalg Ungerådet til dialogmøde en gang årligt.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- Natur-, Miljø- og Planudvalget afholder dialogmøde med Ungerådet jf. sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Dialogmøde gennemført.

Sagsfremstilling

Ungerådet ønsker at drøfte følgende emner:

- Busser.
- Naturbevarelse.
- Beskyttelse af Østersøen.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 3: Orientering om budgetopfølgning for BAT pr. 31/7 2024

24/9511

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

I forbindelse med fremlæggelsen af genopretningsplan 2024 for BAT er det ønsket at der 3-4 gange fremlægges en budgetopfølgning på BATs område. Budgetopfølgningen er denne gang bygget op med en generel intro til budgettet for BAT samt en fast form for opfølgningen med hovedposter og ændringer fra gang til gang, evt. suppleret af andre relevante data fra gang til gang.

I denne budgetopfølgning pr. 31/7 er der indlagt de forventede effekter af den del af genopretningsplanen, der forventeligt udmøntes med effekt fra hhv. maj og september.

I bilaget gives en samlet status på udgifter og indtægter, som vil blive opdateret og fremlagt 3-4 gange om året.

BAT forventede fra årets start en ubalance i årets drift på 2,6 mio. kr.

Forventningen ved udgangen af juli er en ubalance (merforbrug) på 4,8 mio. kr. i årets drift.

Fra 2023 er der overført et underskud på 4,0 mio. kr. Dermed forventes årets resultat samlet at blive et underskud på 8,8 mio. kr., hvilket er en samlet forværring på 0,2 mio. kr. set i forhold til opfølgningen pr. 30. april.

Det forventede resultat for 2024 indgår i genbehandlingen af den økonomiske genopretningsplan for BAT.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Der er gennemført budgetopfølgning pr. 31/7 2024. Der forventes et merforbrug på i alt 4,8 mio. kr. i 2024. Med et overført underskud fra 2023 på 4 mio. kr. er det samlede forventede resultat et underskud på 8,8 mio. kr. Dette er en forværring på 0,2 mio. kr. til opfølgningen pr. 30. april.

Siden opfølgningen pr. 30. april er der sket en forbedring af indtægterne og en forværring af udgifterne. Det er især på værkstedsdelen i forhold til vedligehold og reparation af busser at der er en udfordring. Dog er det lykkedes at holde vognløbet, således at driften har kunnet afvikles, men det har kostet i reparationer, hvor det har været forholdsvis dyrt at holde enkelte busser kørende.

Nogle af de udviklingstiltag BAT har igangsat er lykkedes hen over foråret og sommeren.

Således har det ikke været nødvendigt at sælge vagter uden for kontraktkørslen siden marts måned, da der både har været busser og chauffører til at afvikle kørslen.

Der er samtidig sket en væsentlig afvikling af oparbejdet afspadsering og der er set et mindre fald i sygefraværet.

De fire første elbusser er efter forsinket levering nu alle i drift.

Indtægter

Efter at have ligget lavere end samme tid sidste år frem til april, er indtægterne i maj-juli øgede i forhold til samme periode sidste år og samlet er indtægterne pr. 31/7 højere end samme tid sidste år. En del af indtægterne er knyttet til salg af skole- og ungdomskort og niveauet for disse kendes først efter skole-studiestart i august-september.

Driftsudgifter

Den største post på driftsudgiftssiden er chaufførlønninger. Der har været nyansættelser af chauffører i året for at sikre driften samtidig med at den nye overenskomst også er implementeret med blandt andet øgede gåtider. Dermed er det lykkedes, at afvikle den planlagte kørsel i eget regi samtidig med, at der er afviklet ferie og afspadsring.

En af de store udfordringer vedrører vedligeholdelsen af busserne. Der er fortsat flere ældre busser, der kræver både en del timer og materialer/reservedele at holde kørende.

Der er pt. 38 busser, 1. stk. 2008, 9 stk. 2012 og 9 stk. 2015, 6 dieselbusser fra 2021 og fire nye elbusser samt 9 lejede busser i årgangene 2012-2018.

Der blev med budget 2023 indlagt en besparelse i 2024 (og frem) som følge af at der ud over de indkøbte fire busser skulle købes 10 nye elbusser til levering i 2024 (samt 10 busser til levering i 2025). Denne besparelse på 0,9 mio. kr. som følge af overgang fra dieseldrift til eldrift blev ikke korrigeret samtidig med at anlægsmidlerne blev annulleret og er medvirkende til at presse budgettet til driften.

Ligeledes blev der med budget 2023 vedtaget en anden budgetkorrektur, der er med til at udfordre budgettet. BAT havde planlagt at afdrage 2 mio. kr. årligt af et underskud fra tidligere år. Afdragene var planlagt finansieret ved blandt andet en optimeret vagt- og kørselsplanlægning. Den planlagte ruteændring i 2023 måtte dog rulles tilbage og der er siden indgået ny overenskomst og det har derfor ikke været muligt at hente en sådan effektivisering.

Det blev besluttet at afdragene blev udskudt og i stedet for at afdrage skulle midlerne anvendes til vedligehold og reparationer, dog således at budgettet blev reduceret med 0,5 mio. kr. i 2023, med 1,0 mio. kr. i 2024 og 2,0 mio. kr. i 2025 og frem. Den stigende besparelse frem mod 2025 blev indlagt under forudsætning af udskiftning af 10 busser medio 2024 og 10 busser primo 2025. Der er pt lejet 9 brugte busser, som der blev afsat budget til i forbindelse med budget 2024. (i forbindelse med forventet levering af de kommende nye elbusser er der indlagt en driftsbesparelse i budgettet).

Økonomiske konsekvenser

Der forventes et samlet underskud på 8,8 mio. kr. ved årets udgang.

Der fremlægges en revideret økonomisk genopretningsplan for BAT i august måned med henblik på at indhente det forventede underskud over en årrække.

Bilag

Bilag budgetopfølgning BAT pr 31. juli

Punkt 4: BAT genopretningsplan - genbehandling

24/12835

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

BAT fremlagde den 7. februar 2024 en genopretningsplan for Natur-, Miljø- og Planudvalget (NMPU) som følge af forventet ubalance i 2024 samt et overført underskud fra 2023. En revideret handleplan blev fremlagt og besluttet i kommunalbestyrelsen ultimo april. På mødet i kommunalbestyrelsen den 30/5 blev det besluttet at der foretages en genbehandling af handleplanen på baggrund af de senere budgetopfølgninger.

I denne sag skal kommunalbestyrelsen derfor beslutte, om der skal vedtages nye/ændrede sparetiltag på baggrund af den økonomiske udvikling i foråret/sommeren 2024. Der er foretaget en budgetopfølgning pr. 31/7 2024 samt en vurdering af udgifter og budget i 2025 og frem, som indgår i nærværende sag om en økonomisk genopretningsplan.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- den reviderede genopretningsplan vedtages.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet.

Sagsfremstilling

BAT fremlagde en genopretningsplan for Natur-, Miljø- og Planudvalget den 7. februar 2024 på baggrund af forventning om en ubalance i budgettet for 2024. Denne ubalance blev baseret på regnskab 2023 samt forventninger til 2024 herunder en nødvendig justering af vagtplaner ud fra en nyindgået overenskomstaftale.

Genopretningsplanen blev sendt til genbehandling i april, hvor kommunalbestyrelsen besluttede følgende:

Beløb i 1.000 kr. i 2024-priser		2024	2025	2026	2027
57 Kollektiv trafik	Årlig spareforslag:	1.645	3.752	4.727	5.727
NMPU-57-00	Stop med tryk og omdeling af fysiske køreplaner, dog opsat køreplaner ved stoppesteder	200	200	200	200
NMPU-57-01	Reduktion af rute 7 til perioden (påske +) 9. juni - 28. september i 2024	375			
NMPU-57-02	Reduktion af rute 8 til perioden (påske +) 9. juni - 28. september i 2024	375			
NMPU-57-03	Nedlæggelse af rute 11 fra september 2024	45	127	127	127
NMPU-57-04	Nedlæggelse af bybus 23 lørdag, omlægning af bybusrute 22 (frem til april 2025)	70	52		
NMPU-57-05	Nedlæggelse af bybus 23 mandag-fredag, omlægning af bybusrute 22 (frem til april 2025)	280	223		
NMPU-57-06	Effektivisering af drift som følge af vedtagne besparelser og generelle tiltag til forbedring af vagtsammensætning/medarbejdertrivsel mv.	100	400	400	400
NMPU-57-07a	Nedsættelse af prisen på kontantbilletter (merindtægt)	200	0	0	0
NMPU-57-07b	Gratis medbringelse af cykel				
NMPU-57-07c	Ændring af prisstruktur i forbindelse med indførelse af digitalt rejsekort og bortfald af klippekort (merindtægt)		500	1.000	2.000
NMPU-57-08	Effektivisering af busnettet på baggrund af passagertællinger	0	2.250	3.000	3.000
Samlede forslag		1.645	3.752	4.727	5.727
Budgetubalance		-2.600	-2.600	-2.600	-2.600
Overført underskud (primo)		-4.000	-4.955	-3.803	-1.676
Status på afvikling (ultimo)		-4.955	-3.803	-1.676	1.451

Ovenstående blev besluttet på baggrund af ændringsforslag fremsat under Natur-, Miljø- og Planudvalgets behandling af genopretningsplanen. Beskrivelse af de enkelte forslag i ovenstående oversigt findes i BILAG ÆNDRINGSFORSLAG APRIL.

På baggrund af en forværret budgetubalance genbehandles genopretningsplanen for BAT i nærværende sag.

Budgetopfølgning 31/7 2024

Der er gennemført en budgetopfølgning pr. 31/7, der viser et forventet resultat på -4,9 mio. kr. der sammen med det overførte underskud giver et samlet resultat på -8,9 mio. kr. Dette er med de forslag, der er implementeret siden genopretningsplanen blev vedtaget.

Det reviderede forventede resultat er lagt ind i den reviderede genopretningsplan (se længere nede i denne sag)

Budget 2025

Budget 2025 er gennemgået ud fra de nuværende og forventede forhold i 2025. Til kommunalbestyrelsens budgetseminar er fremlagt et notat, der beskriver den samlede udfordring i 2025. Forventningen til ubalancen i 2025 er på 5,2 mio. kr. og er lagt ind i den reviderede genopretningsplan. Da en prognose for 2026 er meget usikker, er der benyttet samme ubalance som i 2025. Med levering af yderligere 10 nye busser i 2026 burde resultatet blive bedre.

Men med en forventning om en forværret ubalance i 2025 i forhold til tidligere igangsættes et arbejde med andre forslag, der kan træde i kraft i løbet af 2025 for at imødegå dette. Når der er konkrete initiativer vil det blive forelagt til politisk godkendelse.

Med de nuværende forslag, men med den ændrede budgetubalance ser en revideret afdragsplan således ud:

	2024	2025	2026	2027
Samlede forslag pr. april 2024	1.645	3.752	4.727	5.727
Budgetubalance pr. 31/7 2024	-5.850	-5.209	-5.209	-5.209
Overført underskud (primo)	-4.043	-8.248	-9.705	-10.186
Status på afvikling (ultimo)	-8.248	-9.705	-10.186	-9.668

Revideret genopretningsplan

Med en forværret forventning til 2024 og en øget ubalance i 2025 i forhold til tidligere forventet er det nødvendigt at finde besparelser/merindtægter i 2024-2027 til at imødegå ubalancen i 2024 samt i 2025-2027, samt afdrage det overførte underskud fra 2023.

Andre forudsætninger for genopretningsplanen

En væsentlig forudsætning for genopretningsplanen er en effektivisering af busrutenettet blandt andet på baggrund af passagertællinger. Passagertællingerne er ment til at skulle være en del af grundlaget for at ændre på rutestrukturen og opnå den indlagte besparelse. Passagertællingerne forventes imidlertid forsinket i udrulningen pga tekniske udfordringer og udfordringer med generering af valide data. Systemet er derfor stadig under afprøvning indtil der fremkommer tilfredsstillende testresultater (valide data).

Arbejdet med ny ruteplan påbegyndes imidlertid allerede nu, for at imødekomme den økonomiske udfordring og da det tager tid at få udrullet en ny køreplan. Besparelsesbeløbet er hævet for at nå en samlet balance. Det må forventes at en større effektivisering af rutenettet vil opleves som serviceforringelser.

Det foreslås samtidig at forlænge nogle af de allerede igangsatte ændringer for at sikre, at der sker en fortsat reduktion i udgifterne allerede i første halvår af 2025 uanset arbejdet med en ny samlet ruteplan.

I genopretningsplanen er indlagt en besparelse ved, at der skal ændres på taksterne, således at det bliver mere attraktivt at benytte bussen, hvorved flere passagerer skal være med til at øge de samlede indtægter. BAT har i 2024 udfaset den tidligere BATapp til køb af billetter og tilsluttet sig den landsdækkende RejseBillet app. Sammen med beslutningen om dette blev det besluttet at arbejde videre med også at tilslutte BAT til den landsdækkende Rejsekortapp, der erstatter de fysiske rejsekort, der kendes fra de andre trafiksselskaber.

Da implementeringen af Rejsekortapp vil muliggøre en udfasning af klippekort og evt. andre fysiske kort, skal kommende takster ses i sammenhæng med dette nye produkt. BAT foreslår at benytte tiden frem til indførelse af Rejsekortapp og en ikke-digital betalingsløsning i busserne til at få gennemarbejdet en ny takstsammensætning og prisstruktur.

Samlet revideret genopretningsplan

Der fremlægges nedenfor reviderede og et nyt forslag.

Dertil foreslås det at det samlede underskud fra 2024 samt den forventede ubalance afdrages/genoprettes over en fireårig periode fra 2025-2028. Ved at forlænge afdragsperioden nedsættes behovet for serviceforringelser i samme periode. Alternativt skal der fjernes flere køretimer fra køreplanen end der er lagt op til i nedenstående.

Reviderede enkeltforslag i genopretningsplanen pr. august 2024

Der fremlægges i nærværende sag reviderede forslag på baggrund af den ændrede ubalance.

Udover de reviderede forslag, foreslås det at ændringsforslag NPU-57-07a fra april vedr. kontantbilletter til klippekortspriser udgår. En beregning viser, at det vil medføre et tab på op md 3,3 mio. kr. årligt ved et uændret passagertal. Det skyldes dels, at det efter dialog med Trafikstyrelsen er oplyst, at det ikke er muligt at overføre tilskuddet på ca. 1,3 mio. kr. årligt vedr. klippekort til kontantbilletter. Samtidigt vurderes det ikke at takstændringen i denne form i sig selv vil bidrage til at øge antallet af passagerer hos BAT. Vurderingen beror på, at prisreduktionen kun gælder for de passagerer, der har vist sig at være mindst prisfølsomme ved allerede i dag at rejse på relativt dyre kontantbilletter. En opgørelse af antal solgte kontantbilletter viser, at der skal foretages op mod 195.000 ekstra gennemsnitrejser pr. år, hvilket svarer til en stigning i passagertallet på 13 %, ved at sænke prisen på kontantbilletter til klippekortpriser.

Reviderede forslag til genbehandlingen findes i BILAG FORSLAG AUGUST.

Om de reviderede forslag:

Forslagene NMPU-57-01, NMPU-57-02, NMPU-57-03, NMPU-57-04, NMPU-57-05 og NMPU-57-07b er implementeret som besluttet på april mødet. For at sikre en reduktion i køretimerne frem mod vedtagelsen af en ny samlet ruteplan foreslås det at videreføre forslag NMPU-57-01, NMPU-57-02, NMPU-57-03, NMPU-57-04, NMPU-57-05 sådan som de har været implementeret/implementeres i 2024.

Som led i arbejdet med udviklingen af et nyt samlet bud på busrutenettet for den kollektive transport på Bornholm, vil der blive set på det samlede transportbehov – også det, der i dag dækkes af ruterne 7, 8 og 23. Et bud på en nyt samlet busrutenet vil ikke være bundet til forslagene NMPU 57-01, NMPU 57-02, NMPU 57-04 og NMPU 57-05. Der vil således blive fremlagt en samlet revideret busruteplan til politisk godkendelse. Hvis transportbehov på ruterne 7, 8 og 23 indgår i en ny samlet ruteplan, vil beløbet i forslag 57-08 skulle forhøjes med beløbet fra ovennævnte forslag.

Der arbejdes løbende med forslag NMPU-57-06 vedr. nedbringelse af fravær og kørsel i eget regi, hvor der ikke er lavet udbud for ruten, jf. desuden herom i dagsordenspunkt vedr. budgetopfølgning pr. 31/7.

Forslag NMPU-57-07a vedrørende nedsættelse af prisen på kontantbilletter udgår. Det er estimeret at der vil være et tab forbundet med dette. Grundet en presserende udfordring med selve kontantbilletautomaterne fremlægges forslag om salg af klippekort i busserne, hvorved der vil være tilbud om en overvejende billigere løsning for de, der ønsker at betale kontant i bussen.

Forslag NMPU-57-07c om ændret prisstruktur. Det har ikke været muligt at udarbejde en samlet ny takst- og prisstruktur til vedtagelsen med budget 2025. Det foreslås at dette i stedet fremlægges senere i en selvstændig sag og at der i udgangspunktet til 2025 arbejdes med en almindelig prisregulering af taksterne. Til kommunalbestyrelsens forhandlinger om budgettet for 2025 fremlægges det reviderede takstblad med prisfremskrivning af BATs takster. Da forslaget også er baseret på, at der også skal komme flere passagerer i busserne forventes der ikke nogen effekt før i 2026.

Forslag NMPU-57-08 er ændret i forhold til at imødegå den øgede udfordring.

Forslag NMPU-57-09 NYT forslag. Dette er et forslag om at forlænge den nuværende leasingaftale for den gældende resterende periode + yderligere 48 måneder, der er på de 6 indkøbte dieselbusser, hvorved der kan spares ca. 50 % på de månedlige leasingudgifter fra efteråret 2024. Dette foreslås dels for at sikre en stabil afvikling af driften og dels for at bidrage til at reducere udgifterne. Dermed er busserne leasingfinansieret over periode på samlet 8 år og kan derefter endeligt frikøbes for forventeligt 100.000 kr. pr. bus.

Samlet ændret forslag til genopretningsplan ser således ud:

Beløb i 1.000 kr. i 2024-priser	Revi-deret beløb 2024	Revi-deret beløb 2025	Revi-deret beløb 2026	Revi-deret beløb 2027	Revi-deret beløb 2028	Bemærkninger
57 Kollektiv trafik	1.490	5.606	6.806	8.806	8.806	
NMPU-57-00	200	200	200	200	200	Uændret
NMPU-57-01	375	400	400	400	400	Fortsættelse med reduceret kørsel fremover
NMPU-57-02	375	400	400	400	400	Fortsættelse med reduceret kørsel fremover
NMPU-57-03	45	127	127	127	127	Uændret
NMPU-57-04	70	209	209	209	209	Uændret
NMPU-57-05	280	890	890	890	890	Uændret
NMPU-57-06	100	200	400	400	400	Gradvis indfasning i 2024-2025
NMPU-57-07a	0					Udgår
NMPU-57-07b						Indført
NMPU-57-07c	0	0	1.000	2.000	2.000	Foreslås indført sammen med rejsekort app og udfasning af klippekort
NMPU-57-08	0	3.000	3.000	4.000	4.000	Passagertællingsystemet er forsinket og der ses på en effektivisering allerede i efteråret 2024 for at kunne implementere dette i løbet af 2025
NMPU-57-09	45	180	180	180	180	Nyt forslag pr. august
Samlede forslag pr. august 2024	1.490	5.426	6.806	8.806	8.806	
Budget-ubalance pr. 31/7 2024	-6.125	-5.209	-5.209	-5.209	-5.209	
Overført underskud (primo)	-4.043	-8.678	-8.461	-6.863	-3.266	
Status på afvikling (ultimo)	-8.678	-8.461	-6.863	-3.266	332	

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

BILAG ÆNDRINGSFORSLAG APRIL

BILAG FORSLAG AUGUST

Punkt 5: Udfasning af kontantsalg af enkeltbilletter i BATs busser - akut behov

24/16588

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

BAT har fået en akut udfordring med bussernes kontantbilletautomater, der er ude af drift fordi de er forældede og reservedele er udgået af produktion (ml. 40-50 år gamle). Udfordringen med billetautomaterne er ikke ny. En lignende sag blevet præsenteret for Kommunalbestyrelsen i 2021, hvor det blev indstillet at udskifte billetautomaterne i samtlige busser, men på daværende tidspunkt blev sagen afvist.

Der er behov for en midlertidig løsning, indtil Rejsekort og Rejseplan A/S i 2025/2026 har udviklet et alternativt og ikke-digitalt billetprodukt. Derfor vil BAT gerne indstille muligheden for kontantsalg af enkeltbilletter i busserne. Som midlertidig løsning kan kunderne købe 1 zones 10 turs klippekort i busserne mod kontanter. Konsekvensen vil være, at kunder, som ønsker at betale kontant i busserne, kun kan købe 10 turs klippekort 1 zone til hhv. voksne og børn/pensionister. Alternativt kan kunderne købe enkeltbilletter i appen RejseBillet.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Kommunalbestyrelsen beslutter at udfase muligheden for kontantsalg af enkeltbilletter i BATs busser pga. nedslidte kontantbilletautomater. Samtidig indføres kontantsalg af fysiske 1 zones klippekort i BAT busserne til hhv. voksne og børn/pensionister som en midlertidig nødløsning.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet.

Sagsfremstilling

BAT har fået en udfordring med bussernes kontantbilletautomater, der er ude af drift, fordi de er forældede og udgået af produktion. Det betyder, at BAT ikke kan skaffe reservedele. Status er, at ud af 70 billetautomater er 50 billetautomater ude af drift, det giver 20 billetautomater som virker. Situationen er kritisk for at kunne sælge billetter mod kontanter i busserne. Der er behov for en midlertidig løsning, indtil Rejsekort og Rejseplan A/S i 2025/2026 har udviklet en alternativ og ikke-digital løsning. Derfor vil BAT gerne indstille muligheden for kontantkøb af enkeltbilletter i busserne. Som midlertidig løsning kan kunderne købe 1 zones 10 turs klippekort i busserne mod kontanter. Konsekvensen vil være, at kunder, som ønsker at betale kontant i busserne, kun kan købe 10 turs klippekort til 1 zone til hhv. voksne og børn/pensionister. Alternativt kan kunderne købe enkeltbilletter i RejseBillet appen.

Prisen for et 1 zones 10 turs klippekort for voksne er 110 kr. Dermed bliver prisen for voksne 11 kr. pr. zone, dog minimum køb af 10 klip/zoner.

For børn/pensionister er prisen 58 kr. for et 1 zones 10 turs klippekort og dermed er prisen 5,80 kr. pr. zone, dog minimum køb af 10 klip/zoner.

Når Rejsekort og Rejseplan A/S er klar med et ikke-digitalt billetprodukt i 2025-2026, vil BAT også gerne udfase billettypen klippekort, da klippekortmaskinerne ligeledes er forældede og står til udskiftning og produceres ikke mere, ligesom BAT ikke kan få reservedele. Derfor er der også behov for at udfase klippekort, selvom problemerne ikke er lige så akutte som for kontantbilletterne.

Økonomiske konsekvenser

Der må forventes at være et mindre tab på salget af billetter i bussen.

I dag koster 1 zone ved en kontantbillet for voksne 16 kr. og 1 zone 8 kr. for børn.

Det er ikke muligt at forudsige præcist, hvor stort det samlede tab bliver, da det for tiden opleves at en fortsat større del af salget for kontantbilletter flytter til RejseBillet app.

Trafikstyrelsen yder i dag en refusion pr. solgte klippekort på 20 % som vil opveje noget af prisdifferencen mellem prisen på 1 zone kontant og 1 zone på klippekort.

Punkt 6: Regulativ for husholdningsaffald til godkendelse

23/3563

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 10. juni 2024 godkendte Natur-, Miljø- og Planudvalget at sende et nyt regulativ for husholdningsaffald i høring i fire uger. Regulativet skal opdateres, så det matcher den nye affaldsordning, som træder i kraft 1. oktober 2024. Uden et opdateret regulativ, kan den nye affaldsordning ikke håndhæves. Høringsperioden er nu overstået. Kommunalbestyrelsen skal beslutte, om regulativet kan godkendes endeligt.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- Regulativet godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet. Karen Lynn Jacobsen og Søren Schow afventer deres stillingtagen.

Sagsfremstilling

Regulativet for husholdningsaffald beskriver den nye affaldsordning og hvilke krav der er til bl.a. standplads, adgangsvej, brug af beholdere m.m.

Regulativet for husholdningsaffald skal godkendes endeligt, så det kan træde i kraft samtidig med den nye affaldsordning starter den 1. oktober 2024.

Ændringer fra det nuværende regulativ

Tabellen nedenfor viser de primære ændringer mellem det nuværende og det nye regulativ.

	Nuværende regulativ	Nyt regulativ
Antallet af affaldstyper, som indsamles ved husstanden	5: Restaffald, papir, pap, batterier og småt elektronik	12: Madaffald, restaffald, plast, mad- og drikkekartoner, papir, pap, glas, metal, farligt affald, tekstil, batterier og småt elektronik
Sommerhuse	Egne beholdere	Miljø'er
Særaftaler	Ingen	Nabodeling, kassetteløsning, Miljø'er

Hvis en borger ønsker en særaftale (nabodeling, kassetteløsning, Miljø'er), som ikke allerede er blevet tildelt borgeren, skal borgeren henvende sig til BOFA og uddybe hvorfor særaftalen er nødvendig (f.eks. pga. adgangsforhold). Hvis en borger ønsker nabodeling, skal naboen også godkende ordningen før den kan træde i kraft.

Det nye regulativ, samt det nuværende regulativ, er vedlagt som hhv. bilag 1 og 2.

Høringssvar

Regulativet var i høring i perioden 12. juni til 10. juli 2024. BOFA modtog ét høringssvar. Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer i regulativet. Se behandlingen af høringssvaret i bilag 3.

Nyt afsnit om asbest

I forbindelse med høringen af de nye regulativer for hhv. husholdningsaffald og erhvervsaffald, har der været øget opmærksomhed på reglerne for asbest-affald. Asbestordningen har hidtil været beskrevet på BOFAs hjemmeside, men er nu blevet tilføjet regulativet med et særskilt kapitel, for at tydeliggøre reglerne.

Asbest-afsnittet beskriver bl.a., at ordningen gælder for alle borgere i kommunen, og at hver borger maksimalt må aflevere 50 kg. asbest om dagen via Rønne genbrugsplads. Vil en borger af med mere, skal det afleveres direkte til deponi med en kranbil eller lignende. Borgeren vil selv skulle betale for dette.

Asbest-afsnittet fremgår af § 28 i bilag 1.

Årsag til regler

Asbest er et farligt materiale og er derfor underlagt en lang række regler af både miljø- og arbejdsmiljømæssig karakter. Såvel Arbejdstilsynet som Miljøtilsynet har øget fokus på asbestproblematikken, hvilket har ført til en række stramninger af regelsæt i de foregående år. Herunder blandt andet krav til underlag (der umuliggjorde modtagelse udenfor Rønne) og ændring i grænseværdier for asbestfibre i forbindelse med arbejdets udførelse. Da der kommer nye regler fra 1. januar 2025, hvor tagarbejde skal foretages af autoriserede professionelle, må det forventes at reglerne for modtagelse og håndtering på Rønne genbrugsplads ligeledes vil blive strammet.

Den nuværende asbestordning har været gældende siden 1. januar 2024. Grænsen på 50 kg sikrer at borgere der har en enkelt defekt plade let kan komme af med den, mens f.eks. udskiftningen af et helt tag er underlagt ”forureneren betaler” princippet. Grænsen på 50 kg er fastlagt af hensyn til de ressourcer til mandskab og materialer, der kræves på genbrugspladsen for at drive ordningen for asbest.

Ordninger beskrevet i regulativet

Som udgangspunkt er alle ordninger ikke beskrevet i regulativet. Kun de ordninger, som er lovpligtige at beskrive, er beskrevet særskilt. På Bornholm er der over 40 ordninger på genbrugspladserne, og hvis de alle er beskrevet i regulativet (fremfor på hjemmesiden) ville det betyde, at regulativet skulle til politisk behandling, inklusive offentlig høring, flere gange årligt såfremt bare én ordning skulle ændres eller tilføjes. Som det er nu, står der et afsnit om genbrugspladserne i regulativet, og i det afsnit henvises til hjemmesiden.

Økonomiske konsekvenser

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved at godkende regulativet.

Bilag

Regulativ for husholdningsaffald 2024

Regulativ for husholdningsaffald 2023

Høringssvar - regulativ for husholdningsaffald_1

Punkt 7: Regulativ for erhvervsaffald til godkendelse

23/3563

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller,

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller,

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

BOFA har udarbejdet et nyt erhvervsaffaldsregulativ, der skal erstatte den tidligere version fra 2011. Regulativet har været i høring og sendes til endelig godkendelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Regulativet for erhvervsaffald godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet.

Sagsfremstilling

BOFA har opdateret regulativer og vejledninger, så de er i overensstemmelse med nuværende lovgivning for de nye kommende affaldsordninger. Som et led i dette arbejde er der udarbejdet et nyt regulativ for erhvervsaffald.

Det nye erhvervsaffaldsregulativ indebærer disse, mest afgørende, forandringer:

- Ændring i faktureringsmetode. Virksomheder vil fra 1. januar 2026 blive faktureret pr. besøg på genbrugspladsen. Det er tilladt at anvende køretøjer på maks. 3500 kg og med en på køretøjet monteret trailer.
- Kommunale institutioner og ejerlejligheder i ferieparken o.l. fællesskaber hører under den kommunale indsamling af husholdningsaffald og henvises til regulativet for husholdningsaffald.
- Virksomheder der producerer affald som i art og mængde svarer til en husholdning, kan tilmelde sig den kommunale indsamlingsordning.
- Der skal udstedes kvittering ved aflevering af farligt affald på genbrugspladsen. Derudover er der en grænse på 5 kg eller liter pr. enhed og maks. 200 kg pr. år.

I udarbejdelsesprocessen har BOFA været i dialog med nogle af de største og mest relevante aktører, herunder BOFAs brugerråd, Dansk Industri samt Bornholms Landbrug og Fødevarer. Derudover har BOFA været i dialog med BRK's miljøtilsynsmyndighed og trukket på erfaringer fra andre kommuner.

Den overordnede linje der medtages fra aktørerne er, at der er en forståelse for at ændre strukturen for betalingen til at være mere kostægte, men at det skal være så let og smidigt som muligt, og ikke medføre tidskrævende administrative opgaver.

Ændringen af faktureringsmetode er i overensstemmelse med BOFAs brugerråds indstilling om at faktureringsmetoden skal være så kostægte som muligt.

Høringssvar

Der er ikke indkommet nogen høringssvar.

Afsnit om asbest

I forbindelse med høringen af de nye regulativer for hhv. husholdningsaffald og erhvervsaffald, har der været øget opmærksomhed på reglerne for asbest-affald. Asbestordningen har hidtil været beskrevet på BOFAs hjemmeside, men er nu blevet tilføjet regulativet med et særskilt kapitel, for at tydeliggøre reglerne.

Kapitlet om asbest-ordningen beskriver bl.a., at ordningen gælder for alle virksomheder i kommunen, og at hver virksomhed maksimalt må aflevere 50 kg. asbest om dagen via Rønne Genbrugsplads. Vil en virksomhed af med mere, skal det direkte til deponi med kran el.lign. i godkendte BigBags. Virksomheden betaler alle udgifter i forbindelse med aflevering.

Asbest-kapitlet, fremgår af § 17 i bilag 1.

Årsag til regler

Asbest er et farligt materiale og er derfor underlagt en lang række regler af både miljø- og arbejdsmiljømæssig karakter. Såvel Arbejdstilsynet som Miljøtilsynet har øget fokus på asbestproblematikken, hvilket har ført til en række stramninger af regelsæt i de foregående år. Herunder blandt andet krav til underlag (der umuliggjorde modtagelse udenfor Rønne) og ændring i grænseværdier for asbestfibre i forbindelse med arbejdets udførelse. Da der kommer nye regler fra 1. januar 2025, hvor tagarbejde skal foretages af autoriserede professionelle, må det forventes at reglerne for modtagelse og håndtering på genbrugspladserne ligeledes vil blive strammet.

Ordninger beskrevet i regulativet

Som udgangspunkt er alle ordninger ikke beskrevet i regulativet. Kun de ordninger, som er lovpligtige at beskrive, er beskrevet særskilt. På Bornholm er der over 40 ordninger på genbrugspladserne, og hvis de alle er beskrevet i regulativet (fremfor på hjemmesiden) ville det betyde, at regulativet skulle til politisk behandling, inklusive offentlig høring, flere gange årligt såfremt bare én ordning skulle ændres eller tilføjes. Som det er nu, står der et afsnit om genbrugspladserne i regulativet, og i det afsnit henvises til hjemmesiden.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Bilag 1 - Regulativ for erhvervsaffald 2024

Bilag 2 - Regulativ for erhvervsaffald 2011

Punkt 8: Nyt gebyr for jordflytninger og konkrete anvisninger af erhvervsaffald

24/3226

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med ny lovgivning skal der indføres to nye gebyrer, den ene for myndighedshåndtering af jordflytninger og den anden for konkrete anvisninger af erhvervsaffald. Administrationen foreslår en gebyrstruktur med et opstartsgebyr og en timepris for den eventuelle efterfølgende sagsbehandlingstid for jordflytninger. For konkrete anvisninger foreslås, at der ikke for nuværende indføres et gebyr, da administrationen af gebyrordningen forventes at overstige indtægterne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- a) vedlagte takstblad godkendes med virkning fra 01.10.2024
- b) taksterne tilføjes Bornholms Regionskommune takstblad og reguleres årligt.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunerne skal jævnfør Affaldsaktørbekendtgørelse § 18 opkræve:

- 1) gebyr for anvisning af jordflytninger, som er erhvervsaffald og
- 2) gebyr for konkrete anvisninger af erhvervsaffald.

De nye gebyrer afløser det tidligere administrationsgebyr for erhvervsaffald, som blev afskaffet i 2019.

Begge gebyrer skal fastsættes, så der opnås en balance mellem indtægter og udgifter, der er omfattet af bekendtgørelsen og differentieres, så det afspejler det konkrete tidsforbrug ved den enkelte anmeldelse, dog således at gebyrstørrelsen kan inddeles i faste gebyrtrin.

Begge gebyrer foreslås opkrævet fra 1. oktober 2024. Lovgivningen gav ret til opkrævning fra 1. januar 2021, men indførelsen har afventet et administrativt IT-system. Gebyret kan først opkræves, når der foreligger et af Kommunalbestyrelsen godkendt og offentliggjort takstblad.

Gebyrerne vil fremover indgå i takstbladet og dermed fastsættes i forbindelse med budgettet for det kommende år.

Jordflytninger

Gebyret for jordflytninger skal dække kommunens omkostninger i forbindelse med anmeldelse og dokumentation ved flytning af jord, som er erhvervsaffald. Der kan medregnes direkte og indirekte udgifter i gebyrer. Der er herudfra fastsat en timepris inkl. overhead ud fra årsværk fratrukket ferie og frihed. Overhead dækker udgifter til generelle it-udgifter og indirekte medarbejderudgifter.

Baseret på tidligere erfaring forventes årligt 200-250 anmeldelser, hvoraf nogle kan omfatte flere individuelle jordflytninger.

Gebyret foreslås opdelt i:

- et opstartsgebyr inkl. 15 minutters sagsbehandlingstid, der dækker faste udgifter, opstart og afregning på (afrundet pris) 360 kr.
- et gebyr for yderligere sagsbehandling pr. påbegyndt kvarter (afrundet pris) 90 kr.

Prisen for en sag af en times varighed bliver 630 kr., hvilket er sammenligneligt med andre kommuners pris. Én times sagsbehandling inkl. opstartsgebyr for Glostrup kommune er 974 kr., for Odense kommune er det 700 kr. og for Kolding kommune er omkostninger 416 kr. for en halv times sagsbehandling inkl. opstartsgebyr.

Konkrete anvisninger af erhvervsaffald

Gebyret for konkret anvisning af erhvervsaffald skal dække kommunens omkostninger ved håndtering af affald som ikke er dækket af regulativer eller anden gældende lovgivning. Det forventede antal er ca. 1 om året, da stor set alle sager vil være omfattet af kommunens regulativer for affaldshåndtering.

På denne baggrund vurderes omkostningerne ved at opkræve et gebyr større end indtægterne hvorfor administrationen anbefaler, at der på nuværende tidspunkt ikke indføres gebyr for håndtering af konkrete anvisninger af erhvervsaffald. Administrationen vurderer løbende om der opstår grundlag for at indføre gebyr på området.

Relevante virksomheder vil blive orienteret om det nye gebyr direkte i E-boks og der vil blive orienteret gennem et opslag på hjemmesiden.

Økonomiske konsekvenser

Frem til og med 2021 blev jordflytningsgebyr opkrævet over ejendomsskattebilletten og udgjorde en årlig gebyrindtægt på ca. 150.000 kr. (daværende priser).

Efter vedtagelsen af den ændrede affaldsaktørbekendtgørelse med bestemmelse om at kommunalbestyrelsen jf. § 18, stk. 4 og 5 fra den 1. januar 2021 har skullet fastsætte og opkræve et gebyr hos virksomheder, for hvilke kommunen foretager konkrete anvisninger af erhvervsaffald og anmelder flytning af jord, som er erhvervsaffald er kommunen reguleret i DUT midlerne med forventning om en gebyrindtægt. Kommunen er reguleret med 140.000 kr. årligt (indtægt) fra og med 2022 (daværende pris).

Dermed er der i budgettet et samlet indtægtsbudget på ca. 300.000 kr. i 2024.

Udgifter til specifikke it-systemer til sagsbehandlingen (Jordweb) udgør årligt ca. 30.000 kr. Tilpasninger af jordweb i forhold til opkrævning af gebyr, har forsinket processen i forhold til implementering af gebyret. Dermed skal der årligt opkræves ca. 330.000 kr. for at nå i mål.

Den foreslåede takst er fastsat ud fra de faktuelle timepriser/løn, it-systemer mv. Med ca. 200-250 sager af mellem et kvarters og en halv times varighed vedr. jordflytning forventes en samlet indtægt herfra på i alt ca. 100.000 kr.

Der er dermed en manko mellem budget og forventet gebyrindtægt på i alt 200.000 kr. som foreslås korrigeret i budget 2025.

Bilag

Takstoversigt

Punkt 9: Byfornyelsesprogram for Rønne Bymidte

22/10740

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Administrationen har udarbejdet et byfornyelsesprogram for Rønne bymidte på baggrund af KB's beslutning i maj 2023 om, at Rønne bymidte skulle være et selvstændigt projekt og ikke en del af forsøgsordningsprojektet Fri Bymidte, der omhandler kulturhuset Dams Gård (tidligere kaldet Byens Hus og torv på Tværs).

Byfornyelsesprogrammet er udarbejdet med udgangspunkt i anbefalingerne fra den strategiske udviklingsplan for Rønne, der blev politisk vedtaget i 2019 og en efterfølgende borgerinddragelsesproces i 2022-2023.

Til projektet er statens udgiftsrammer til fornyelse af bymidter reserveret administrativt.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- byfornyelsesprogram for Rønne Bymidte godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet.

Sagsfremstilling

Baggrund: Rønne, Bornholms største by, er både en historisk købstad og et moderne erhvervscentrum. Byen fungerer som øens hovedindgang med færgeforbindelser til Danmark og Tyskland samt en stor krydstogthavn. Rønne har dog udfordringer med manglende sammenhæng mellem havnen og bymidten, utilstrækkelige grønne områder og en manglende stærk identitet. Rønne byder endvidere på mange særlige steder, der kan være vanskelige at finde for besøgende, som f.eks. spændende kulturhistoriske miljøer og institutioner, overdådige haver og små specialbutikker. Byen opleves derfor ofte som funktionel og lidt kedelig, fordi dens potentiale som attraktivt bymiljø ikke udnyttes fuldt ud.

Formål: Områdefornyelsen i Rønne Bymidte, som beskrives i byfornyelsesprogrammet, sigter mod at styrke byens identitet, og livskvaliteten for byens borgere og besøgende ved at forbedre centrale områder, herunder Store Torv, den historiske have bag Dams Gård, og forbindelserne rundt i bymidten. Dette skal skabe et mere attraktivt bymiljø for både borgere og besøgende samt støtte op om Bornholms overordnede strategier for erhvervsudvikling og bosætning.

Indsatser:

1. Forbedring af Store Torv:
 - Implementering af et nyt torveregulativ, forbedret byrumsinventar, bedre opholdsmuligheder og øget tilgængelighed for gående og cyklister.
2. Byens Have:
 - Restaurering af Dams Gårds have, etablering af nye adgangsveje og fokus på at skabe et nyt rekreativt område.
3. Styrkelse af forbindelser i bymidten:
 - Optimering af skiltning, forbedring af forhold for bløde trafikanter og bedre adgang til byens skjulte attraktioner.

Mål: Rønne skal genvinde sin position som en by med en stærk identitet, hvor bylivet blomstrer, og hvor både borgere og turister føler sig velkomne. Forbedringerne skal gøre Rønne til et sted, hvor man ikke blot passerer igennem, men hvor man ønsker at blive og udforske stedet. Samtidig skal byen tilbyde et attraktivt miljø for nye tilflyttere og erhvervsdrivende, hvilket er essentielt for Bornholms fremtidige udvikling.

Sammenhæng til kommunens planer, strategier og politikker: Områdefornyelsesindsatserne bygger på kommunens overordnede politikker og strategier indenfor bl.a. sundhed, handicap, kultur m.fl., og samtidig kan de ses som en forlængelse af arbejdet med at udmønte anbefalingerne fra den strategiske udviklingsplan for Rønne, der blev vedtaget politisk i 2019. Gennem arbejdet med at føre anbefalingerne i udviklingsplanen ud i virkeligheden, er der foregået forskellige typer af aktør- og borgerinddragelse; samlede borgermøder, aktørmøder med fokus på særlige områder og borgerinddragelse omkring Store Torv. Seks temaer for områdefornyelsens indsatser, der går igen i de forskellige planer, strategier og politikker, danner ramme for indsatserne i byfornyelsesprogrammet.

Sammenhæng til øvrige kommunale indsatser i Rønne Bymidte: Siden vedtagelsen af den strategiske udviklingsplan for Rønne, og den deraf følgende politiske beslutning om at etablere et kulturhus i Dams Gård, har administrationen kontinuerligt arbejdet for at skabe rammerne for en realisering. I 2021 afsatte kommunalbestyrelsen 15 mio. kr. til dette arbejde. Efterfølgende er Rønne udpeget til deltagelse i statens forsøgsordning for Frie Bymidter, hvor kulturhuset i Dams Gård indgår som et bærende element. Gennem forsøgsordningen modtager Rønne minimum 9 mio. kr. til projektet. Kulturhuset og indsatserne i byfornyelsesprogrammet skal til sammen være med til at give bymidten et tiltrængt løft, og dermed skabe mere liv for alle generationer, året rundt.

Økonomiske konsekvenser

De samlede bruttoudgifter for områdefornyelsen i Rønne Bymidte udgør 9,67 mio. kr.

Budget for områdefornyelse i Rønne Bymidte:

Indsats	Projektudgifter	Budget		Fordeling ift. Finansiering		
		I alt	Stat	Kommune	Eksterne fonde	
	Administration	1.425.000	700.000	725.000	0	1.425.000
1	Store Torv	5.743.000	2.150.800	2.092.200	1.500.000	5.743.000
2	Byens have	1.250.000	750.000		500.000	1.250.000
3	Forbindelser i bymidten	1.250.000	1.000.000	250.000		1.250.000
	Projektudgifter i alt	9.668.000	4.600.800	3.067.200	2.000.000	9.668.000

Staten stiller en årlig ramme til fornyelse af bymidter til rådighed. I årene 2022-27, er rammen forbeholdt byer af Rønnes størrelse (4.000-20.000 indbyggere). Den årlige ramme varierer, da kommunerne hvert år melder ind på, om de ønsker en del af rammen. Den årlige ramme bliver derefter fordelt mellem de kommuner.

Bornholms Regionskommune har søgt om ramme i årene 2022-2024, og har således på nuværende tidspunkt en samlet ramme på 3,6 mio. kr. Der vil blive søgt om ramme i årene frem for at opnå budgettet på 4,6 mio. kr.

Statens bidrag er på 60 %, og kommunerne skal yde en medfinansiering på 40 %. Kommunens medfinansiering kan ikke være eksterne fondsmidler, men skal være kommunalt afsatte midler.

Kommunens pulje til nye områdefornyelser (årlig pulje) benyttes til medfinansiering. Der er afsat 0,77 mio. kr. årligt i årene 2025-2027, hvilket giver 2,3 mio. kr. I 2028 (overslagsår til budget 2025) forventes ligeledes 0,77 mio. kr., hvorefter den kommunale medfinansiering vil være 3,07 mio. kr. Nedenstående tabel viser den kommunale medfinansiering.

Hele kroner	2025	2026	2027	2028*	I alt
Pulje til nye områdefornyelser (nettoudgift)	766.800	766.800	766.800	766.800	3.067.200

* Forventes afsat i forbindelse med budget 2025.

Derudover er der budgetlagt med eksterne fondsmidler på 2 mio. kr. til at finansiere projektet. Disse midler er endnu ikke ansøgt.

Afledt drift.

Driften i forhold til de forskellige indsatser kan på nuværende tidspunkt ikke anslås. Men det er forventeligt at bl.a. den øgede færden på arealet bag Dams Gård/ Musikhuzet i den kommende Byens Have, vil medføre øgede driftsomkostninger.

Driften vil blive beregnet, når de enkelte tiltag bliver udmøntet i konkrete tiltag, og fremlagt i kommende sager til politisk godkendelse.

Der vil blive fremlagt en anlægsbevillingssag til igangsætning af byfornyelsesprogrammet for Rønne Bymidte.

Bilag

Rønne Bymidte_Byfornyelsesprogram

Punkt 10: Anlægsbevillinger til områdefornyelse for Rønne bymidte

24/17204

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Center for Miljø, Plan og Kultur søger om anlægsbevillinger til områdefornyelse for Rønne bymidte.

Der søges om en bevilling til udgifter til implementeringen af byfornyelsesprogrammet for områdefornyelse for Rønne bymidte, samt om en anlægsbevilling til statens refusion til projektet. Byfornyelsesprogrammet er lagt til godkendelse i et tidligere punkt på dagens møde

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) der gives en anlægsbevilling til områdefornyelse for Rønne bymidte på 5.924.400 kr. (udgift),
- b) der gives en anlægsbevilling på -3.624.000 kr. til refusion vedrørende projektudgifterne (indtægt fra statens pulje til fornyelse af bymidter),
- c) der gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløb i 2024 på 155.000 kr. finansieret af kassebeholdningen,
- d) der afsættes rådighedsbeløb på i alt netto 2.145.400 kr. fordelt over årene 2025, 2026 og 2027 finansieret af puljen til nye områdefornyelsesprojekter, idet restbeløbet i puljen på 155.000 kr. tilgår kassebeholdningen jf. tabel 2, og
- e) anlægsbevillingerne gives til Center for Miljø, Plan og Kultur under Natur-, Miljø- og Planudvalget.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet.

Sagsfremstilling

Rønne, Bornholms største by, fungerer både som historisk købstad og moderne erhvervscentrum og er øens vigtigste indgang med færgeforbindelser til Danmark og Tyskland samt en krydstogthavn. Byen står dog over for flere udfordringer, herunder manglende sammenhæng mellem havn og bymidte, utilstrækkelige grønne områder og en manglende stærk identitet. Mange af byens særlige steder, som spændende kulturhistoriske miljøer, overdådige haver og små specialbutikker, er svære at finde for besøgende. Dette gør, at Rønne ofte opleves som funktionel og lidt kedelig, fordi byens potentiale som attraktivt bymiljø ikke udnyttes fuldt ud.

Områdefornyelsen i Rønne Bymidte, beskrevet i byfornyelsesprogrammet, har derfor til formål at styrke byens identitet og forbedre livskvaliteten for både borgere og besøgende. Dette skal ske ved at forbedre centrale områder som Store Torv, Dams Gårds historiske have og byens forbindelser. Forbedringerne på Store Torv indebærer bl.a. et nyt torveregulativ, bedre byrumsinventar, forbedrede opholdsmuligheder og øget tilgængelighed for gående og cyklister. Dams Gårds have skal restaureres og få nye adgangsveje for at skabe et rekreativt område for både borgere og besøgende. Samtidig skal forbindelserne i bymidten styrkes gennem bedre skiltning, optimering af forholdene for bløde trafikanter og forbedret adgang til byens skjulte attraktioner.

Målet er, at Rønne skal genvinde sin position som en by med en stærk identitet, hvor bylivet blomstrer, og hvor både borgere og turister føler sig velkomne. Byfornyelsen skal gøre Rønne til et sted, hvor man ikke blot passerer igennem,

men hvor man ønsker at blive og udforske stedet. Samtidig skal byen tilbyde et attraktivt miljø for nye tilflyttere og erhvervsdrivende, hvilket er essentielt for Bornholms fremtidige udvikling.

Områdefornyelsen er tæt forbundet med kommunens overordnede politikker og strategier inden for sundhed, handicap, kultur m.fl. Indsatserne i byfornyelsesprogrammet bygger på den strategiske udviklingsplan for Rønne, der blev vedtaget i 2019. Arbejdet med at udmønte denne plan har involveret aktør- og borgerinddragelse, herunder borgermøder og aktørmøder med fokus på særlige områder samt borgerinddragelse omkring Store Torv. Seks temaer for områdefornyelsen, som går igen i de forskellige planer og strategier, danner ramme for indsatserne.

Siden vedtagelsen af udviklingsplanen og beslutningen om at etablere et kulturhus i Dams Gård, har kommunen arbejdet kontinuerligt på at realisere dette projekt. I 2021 blev der afsat 15 mio. kr. til arbejdet, og efterfølgende er Rønne blevet udvalgt til statens forsøgsordning for Frie Bymidter, hvor kulturhuset i Dams Gård spiller en central rolle. Rønne modtager minimum 9 mio. kr. til projektet gennem forsøgsordningen. Kulturhuset og byfornyelsesindsatserne skal tilsammen give bymidten et tiltrængt løft og skabe mere liv for alle generationer, året rundt.

Statens ramme til fornyelse af bymidter

Staten afsætter hvert år penge til fornyelse af bymidter. I årene 2022-27 er midlerne øremærket byer på størrelse med Rønne (4.000-20.000 indbyggere). Beløbet, der fordeles, varierer fra år til år, afhængigt af hvor mange kommuner der søger midlerne.

Bornholms Regionskommune har søgt om støtte for årene 2022-2024 og har fået en samlet ramme på 3,6 mio. kr. Kommunen planlægger at søge midler de kommende år for at nå op på det ønskede budget på 4,6 mio. kr. Staten dækker 60 % af udgifterne, mens kommunen selv skal stå for 40 %. Denne kommunale medfinansiering kan ikke komme fra eksterne fonde, men skal være penge, som kommunen selv har afsat.

Til medfinansiering bruger kommunen en årlig pulje til nye områdefornyelser, hvor der er afsat 0,77 mio. kr. om året fra 2025-2027, hvilket i alt giver 2,3 mio. kr. I 2028 forventes der yderligere 0,77 mio. kr., så den samlede kommunale medfinansiering bliver 3,07 mio. kr.

Den støtte, som er tildelt for 2022, skal reserveres inden 1. november 2024, ellers går midlerne tabt. For at sikre, at projektet i Rønne kan starte, og midlerne bliver reserveret, skal kommunalbestyrelsen godkende anlægsbevillingen og byfornyelsesprogrammet inden denne dato. Dette skal gøres i det afrapporteringssystem, staten bruger, kaldet BOSS-INF. Derfor er det vigtigt, at kommunalbestyrelsen behandler anlægsbevillingen på dette møde.

Byfornyelsesprogram

Det samlede budget for årene 2024-2028 udgør 9,668 mio. kr., hvilket fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 1: byfornyelsesprogram

Indsats	Projektudgifter	Budget	Fordeling ift. Finansiering			Samlet finansiering
		I alt	Stat	Kommune	Eksterne fonde	
	Administration	1.425.000	700.000	725.000	0	1.425.000
1	Store Torv	5.743.000	2.150.800	2.092.200	1.500.000	5.743.000
2	Byens have	1.250.000	750.000		500.000	1.250.000
3	Forbindelser fra bymidten til Nørrekås	1.250.000	1.000.000	250.000		1.250.000
	Projektudgifter i alt	9.668.000	4.600.800	3.067.200	2.000.000	9.668.000

Der er på nuværende tidspunkt en samlet finansiering på 5,924 mio. kr. ud af det samlede budget for byfornyelsesprogrammet. Finansieringen består af statens pulje til fornyelse af bymidter samt kommunal medfinansiering. Restfinansieringen fra staten og den kommunale medfinansiering forventes på plads primo 2025.

Der er ikke ansøgt fonde for de 2 mio. kr. Dette gøres i takt med at projektet bliver udmøntet i konkrete tiltag.

Der igangsættes alene tiltag i den udstrækning, at der er givet anlægsbevillinger.

Økonomiske konsekvenser

Center for Miljø, Plan og Kultur søger om en anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 5.924.400 kr. (udgift) til områdefornyelsesprojektet for Rønne bymidte

Der søges tillige om en anlægsbevilling og rådighedsbeløb på -3.624.000 kr. (indtægt) til refusion fra statens pulje til fornyelse af bymidter.

Nettoudgiften på 2.300.400 kr. finansieres af puljen til nye områdefornyelser i årene 2025-2027. Puljen er således fuldt udnyttet i alle årene.

Rådighedsbeløbene fordeles i 2024, 2025, 2026 og 2027 som anført i tabel 2 nedenfor:

Tabel 2: Fordeling af rådighedsbeløb

Rådighedsbeløb i hele kroner	2024	2025	2026	2027	I alt
<i>Projektudgifter</i>	<i>155.000</i>	<i>1.435.000</i>	<i>1.589.400</i>	<i>2.745.000</i>	<i>5.924.400</i>
Finansiering					
Statens pulje til fornyelse af bymidter				-3.624.000	-3.624.000
Pulje til nye områdefornyelser (kommunal medfinansiering)		-766.800	-766.800	-766.800	-2.300.400
<i>Finansiering i alt</i>	<i>0</i>	<i>-766.800</i>	<i>-766.800</i>	<i>-4.390.800</i>	<i>-5.924.400</i>
Forskydning på kassebeholdningen*	-155.000	-668.200	-822.600	1.645.800	0

* +=forøgelse af kassebeholdningen og -= reduktion af kassebeholdningen

Som det fremgår af tabel 2 vil forskydningen på kassebeholdningen balancere over den 4-årige periode.

Anlægsbevillingerne udgør de for nuværende afsatte økonomirammer. De ansøgte anlægsbevillinger og rådighedsbeløb forventes forhøjet primo 2025. Forhøjelsen vil blive finansieret af den kommunale pulje til nye områdefornyelsesprojekter i 2028, som forventes afsat med budget 2025, og af statens ramme til fornyelse af bymidter, som forventes udmeldt primo 2025.

Dertil vil anlægsbevillingerne blive forhøjet, såfremt det lykkes at få tilsagn om støtte fra eksterne fonde.

Afledte driftsudgifter

Driften i forhold til de forskellige indsatser kan på nuværende tidspunkt ikke anslås. Men det er forventeligt at bl.a. den øgede færden på arealet bag Dams Gård/ Musikhuset i den kommende Byens Have, vil medføre øgede driftsomkostninger.

Driften vil blive beregnet, når de enkelte tiltag bliver udmøntet i konkrete tiltag, og fremlagt i kommende sager til politisk godkendelse.

Punkt 11: Ændring af lokalplan med krav om helårsboliganvendelse udenfor de otte byer

24/114

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2013 at stille krav om helårsboliganvendelse (bopælspligt) for boliger i otte udvalgte byer. Denne beslutning er blevet gennemført med en temalokalplan gældende for de otte byer.

Kommunalbestyrelsen besluttede samtidig, at lokalplaners krav om helårsboligformål uden for de otte byer skulle ophæves. I juni 2024 blev ni lokalplaner ændret, så kravet om helårsanvendelse af boliger er fjernet. Under høringen kom det frem, at endnu en lokalplan indeholdt krav om helårsanvendelse af boliger. Økonomi- og Klimaudvalget godkendte forslag til ændring af lokalplanen med henblik på 14 dages høring. Høringen er overstået uden indkomne bemærkninger, og ændringen af lokalplanen kan vedtages.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- Ændringsforslag for Lokalplan 00-03 - Røgeri ved Teglkås havn vedtages.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet. Mikael Benzon og Helle Munk Ravnborg kan ikke medvirke, idet de ønsker at opretholde og udvide bopælspligten.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2013 at stille krav om helårsanvendelse (bopælspligt) for boliger i de otte byer: Rønne, Hasle, Allinge, Nexø, Aakirkeby, Svaneke, Gudhjem/Melsted og Klemensker. Denne beslutning er blevet gennemført med en temalokalplan gældende for de otte byer.

Samtidig blev det besluttet, at krav om helårsanvendelse af boliger i lokalplaner, uden for de otte byer, ikke skulle håndhæves. Denne beslutning kan kun formaliseres ved at ophæve bestemmelserne om helårsboligformål i de gældende lokalplaner.

Administrationen kortlagde i 2024 ni lokalplaner, som indeholdte krav eller delvist krav om helårsboliganvendelse uden for de otte byer, og lavede ændringsforslag til disse, som blev godkendt med henblik på høring af Økonomi- og Klimaudvalget den 21. februar 2024, og vedtaget den 19. juni 2024. Under høringen kom det frem, at endnu en lokalplan uden for de otte byer indeholdt krav om helårsanvendelse af boliger. Forslag til ændring af denne blev godkendt og sendt i høring ved beslutningen den 19. juni. Forslag til ændring af lokalplanen og beslutningen af 19. juni 2024 er vedlagt som bilag.

Lokalplanen som blev sendt i høring, Lokalplanen kaldet 00-03 - Røgeri ved Teglkås havn, omfatter en enkelt ejendom i Teglkås. Der er ikke indkommet høringssvar i høringsperioden. Ejerne af ejendommen deltog i høringen af de ni lokalplaner og var positivt stemt for at fjerne kravet om helårsanvendelse. Lokalplanen er ikke ændret, udover at kravet om helårsanvendelse af boliger er fjernet.

Ændringen af lokalplanen vil medføre, at administrationen kan følge kommunalbestyrelsens beslutning fra 2013, hvor der blev fastsat et administrationsgrundlag for kommunens håndhævelse af krav om helårsboliganvendelse i de otte byer.

Økonomi- og Klimaudvalget kan vælge, at ændringsforslaget ikke vedtages. Såfremt der ikke foretages ændring af lokalplanen, er der fortsat krav om helårsboliganvendelse på den pågældende ejendom, idet administrationen ikke må give en tilladelse, som er i strid med den gældende lokalplan, og det ikke er muligt at dispensere fra en lokalplans anvendelsesbestemmelse. En manglende ændring vil medføre, at det besluttede administrationsgrundlag fra 2013 skal genoptages, idet administrationsgrundlaget da vil være i strid med plangrundlaget.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Lokalplan 00-03 - Røgeri ved Teglkås havn

ØKUs beslutning den 19. juni 2024

Punkt 12: Igangsætning af planlægning for udvidelse af Almegårds Kaserne

23/21430

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget anmodning fra Forsvarsministeriets Ejendoms-styrelse om udvidelse af plangrundlaget for Almegårds Kaserne.

Udvidelse af plangrundlaget skal muliggøre Forsvarets kapacitetsopbygning på Bornholm, og forudsætter udarbejdelse af kommuneplantillæg samt lokalplan.

Kommunalbestyrelsen skal beslutte om planprocessen for henholdsvis kommuneplantillæg og lokalplan for udvidelse af Almegårds Kaserne skal igangsættes.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- kommuneplantillæg og lokalplan for udvidelse af Almegårds Kaserne igangsættes med afsæt i pkt. A-D, jf. sagsfremstillingen.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet, med at der tilføjes yderligere to fokus punkter: e) Landskabelige værdier og f) arkitektur og kulturarv.

Sagsfremstilling

Anmodning

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) har rettet henvendelse til Bornholms Regionskommune med anmodning om udvidelse af det eksisterende plangrundlag for Almegårds Kaserne i Rønne som følge af det af Folketinget indgåede forsvarsforlig for perioden 2024-2033.

Anmodningen begrundes med, at udviklingsmulighederne for det eksisterende kaserneområde (det nuværende bebyggede område, som ligger i byzone) anses for at være udnyttet i den hidtil gældende lokalplan nr. 62 for Almegårds Kaserne.

FES ønsker, at plangrundlaget for kaserneområdet bliver udvidet til at omfatte hele Forsvarsministeriets matr.nr. 30a samt 30ø (vejmatrikel), ejerlav Knudsker, så plangrundlaget kan understøtte Forsvarsministeriets behov for kapacitetsopbygning på Bornholm. Dette medfører blandt andet, at byzonearealet udvides til at omfatte hele matr.nr. 30a. Se illustrationen på næste side.

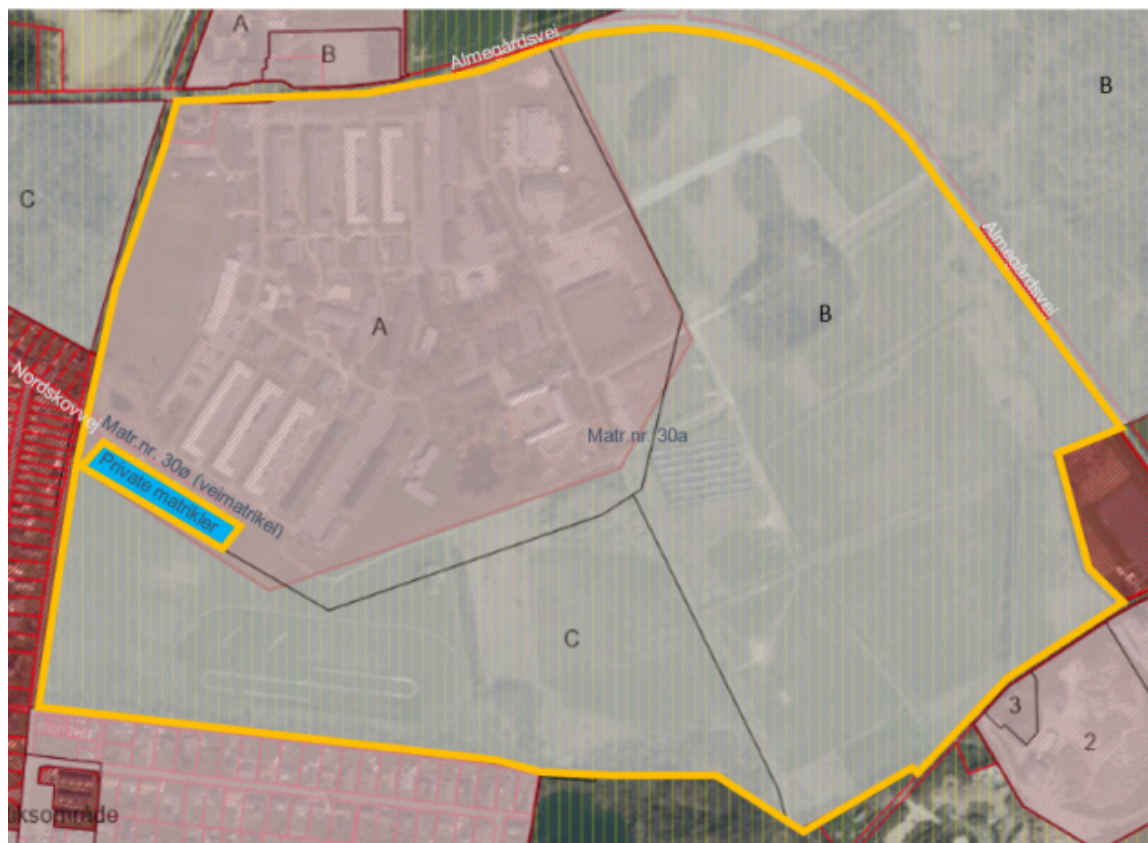

Illustration af arealets afgrænsning (gul linje), delområde A, B og C i gældende lokalplan nr. 62 for Almegårds Kaserne samt nuværende byzone (rødlig baggrund) og landzone (lodret hvid skravering).

Ønsket er, at byzonen udvides til at omfatte hele arealet indenfor den med gult markerede linje, og at arealet kan anvendes til Forsvarets kapacitetsopbygning dvs. kaserne. Som det er i dag, anvendes delområde A til kaserne og delområderne B og C som øvelsesterræn.

Stedets karaktergivende elementer

Den ældre del af kaserneområdet består af den karakteristiske struktur med røde lave træbarakker placeret omkring en akse i en "sildebens"-formation. Denne del af kasernen blev etableret af Hærens Bygningstjeneste umiddelbart efter 2. verdenskrig i perioden 1946-1948, og er i Slots- og Kulturstyrelsens database over fredede og bevaringsværdige bygninger registreret med bevaringsværdier på mellem 3 og 5.

Af karaktergivende landskabselementer fremhæves særligt terrænets forløb, hvor terrænet mod Almegårdsvej i øst er et højt beliggende fladt plateau med et bevokset fortidsminde, et overdrev og et dige, som afløses af en skråning ned mod endnu et fladt plateau. Mellem skråning og det nederste flade plateau er et dige med bevoksning. Endvidere findes der i dag på området et par små søer og et bassin til lokal afledning af regnvand.

Det omkringliggende bymiljø mod vest og syd er skovbevoksning og parcelhuskvarterer, mod sydøst et køreteknisk anlæg samt Bofa og mod øst og nord overvejende militært øvelsesterræn med bevoksning.

Nødvendig planlægning

For at Forsvarsministeriet kan gennemføre en kapacitetsopbygning på Almegårds Kaserne, er det nødvendigt at udarbejde et kommuneplantillæg og en lokalplan.

Konkret skal kommuneplantillægget i hovedtræk gøre det muligt at overføre landzoneareal til byzone indenfor den på illustrationen med gult markerede afgrænsning, ændre anvendelse fra landbrugsjord til militære anlæg og fastsætte rammerne for omfang af bebyggelse.

Lokalplanen skal i hovedtræk sikre, at Forsvaret over en længere periode kan opbygge sin kapacitet, sikre bevaring af Almegårds Kasernes karakteristiske ”sildebens”-formation og røde barakker i størst muligt og byplanmæssigt relevant omfang, sikre bevarelse af diger omfattet af museumslovens §29a om sten- og jorddiger og regulere vejadgange, bebyggelsesomfang og anvendelse, og at ny bebyggelse højdemæssigt indpasses i skrånende terræn og i forhold til omgivende bymiljø mod syd og vest.

Lokalplanen skal endvidere sikre, at eksisterende søer og bassiner opretholdes, at der bygges udenom eksisterende fortidsminder, diger og overdrev og at plantevalg til ubebyggede arealer er hjemmehørende arter. Der skal også tages hensyn til spredningsmuligheder for de dyr, der lever i søerne.

Miljøvurdering

Kommuneplantillægget og lokalplanen tjener alene et nationalt forsvarsformål, og er i henhold til miljøvurderingslovens §3 ikke omfattet af miljøvurderingsloven. Konkret betyder det, at planerne ikke skal screenes for miljøvurdering eller miljøvurderes.

Planlægningens mål og fokuspunkter

Administrationen foreslår, at planlægningen tager afsæt i nedenstående punkter:

- A. Bevarelse af kasernens barakbebyggelse samt diger.
- B. Indpasning af bebyggelse i terrænet, så oprindelige landskabstræk bevares.
- C. Bebyggelse indpasses det omkringliggende bymiljø mod vest og syd, fx med afstand til og lavere bygninger mod tilstødende parcelhuskvarterer.
- D. At ubebyggede arealer gives landskabelig og naturlig karakter med hjemmehørende planter.

Prioritering af plansager

Økonomi- og Klimaudvalget besluttede i marts 2022 en række retningslinjer for prioritering af fremtidige plansager.

Administrationen vurderer, at denne sag falder indenfor kategorien ”samfundskritiske funktioner”.

Plansager som omhandler samfundskritiske funktioner har første prioritet.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 13: Status på opgaver og ressourcer på de tekniske områder

24/15267

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø og Planudvalget orienteres

Resumé

På baggrund af temadrøftelsen for spildevandsområdet juni 2024, har Natur-, Miljø-, og Planudvalget ønsket en orientering om særlige udfordringer i forholdet mellem opgaver og ressourcer på myndighedsområderne for Natur og Miljø. Dette emne er tidligere blevet drøftet ved dialogmøderne mellem udvalget og afdelingerne i november 2022 og maj 2023 og fremlagt som dagsordenspunkt ved udvalgsmødet i juni 2023.

Der er fortsat ikke proportionalitet i forholdet mellem ressourcer og opgaver på myndighedsområderne. På en række områder er det ikke muligt at overholde lovfastsatte frister for sagsbehandlingstid ligesom understøttelsen af andre myndighedsområder er presset i forhold til deres servicemål for sagsbehandling.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

I forbindelse med temadrøftelsen om spildevand i juni 2024 blev der på mødet fremsat et ønske om en status på sagstrykket i Natur og Miljø.

Natur-, Miljø- og Planudvalget er i november 2022 og maj 2023 blevet orienteret om udfordringen i balancen mellem opgaver og ressourcer i Natur og Miljø. Efter seneste drøftelse i maj 2023 blev det aftalt, at administrationen ville lave en dagsorden, der orienterede om de områder, hvor udfordringer og arbejdspress p.t. er størst: spildevand, vandløb og miljøvurdering. Denne blev forelagt udvalget til orientering i juni 2023. Det er fortsat på disse områder, at udfordringerne i forhold til arbejdspress er størst.

Datagrundlag - ledelsesinformation

I maj 2022 blev udvalget orienteret om, at kommunens generelle sagsbehandlingssystem Acadre ikke på daværende tidspunkt kunne generere ledelsesinformation. Dette er stadig tilfældet. Det er derfor ikke muligt at lave præcise opgørelser over antal af verserende sager, afgørelser eller sagsbehandlingstid for myndighedsområderne i afdelingen.

Nedenstående data er manuelle, vejledende opgørelse om antallet af verserende sager, som derfor er behæftede med en vis usikkerhed.

For at sikre bedre muligheder for sagsstyring, effektiv sagsbehandling og øget gennemsigtighed på både de enkelte sagsområder og på tværs af sagsområder og afdelinger bør arbejdet prioriteres. Det afventes fortsat, at systemleverandøren præsterer de aftalte ydelser. Det er i skrivende stund uvist, hvornår disse leveres.

Spildevand

Området besættes p.t. af tre årsværk. Området er det største i afdelingen målt på antal sager.

Spildevandssager behandles med udgangspunkt i miljøbeskyttelsesloven og relevante bekendtgørelser udstedt på baggrund heraf, og som regulerer håndtering af spildevand.

En sag kan spænde vidt - fra en besvarelse til en ejendomsmægler, om planlagte ændringer i kloakeringsforhold, som tager max en halv time at ekspedere, til en tilslutningstilladelse på bagkant til en virksomhed, med forudgående

forurening, politianmeldelse, indskærpelser, prøvetagninger m.v. som kan strække sig over flere år. Det kan være påbud om indsatser til nedbringelse PFAS-udledning til tilslutningstilladelse til et nyopført sommerhus eller påbud om tilslutning til separat kloak som del af spildevandsplanens gennemførelse.

Det er ud fra erfaring ikke muligt at fortage en opdeling af disse sager i simple og komplicerede. F.eks. kan en sag, om tilladelse til en faskine, der burde være enkel blive kompliceret på baggrund af lokale udfordringer med nedsivning eller matrikulære forhold. Eller en tilpasning af forholdene for en virksomhed, der burde være en formsag kan blive kompliceret af at der ved opstart ikke er givet korrekt (eller nogen) tilladelse, der regulerer spildevandsforhold.

Prioritering af sager

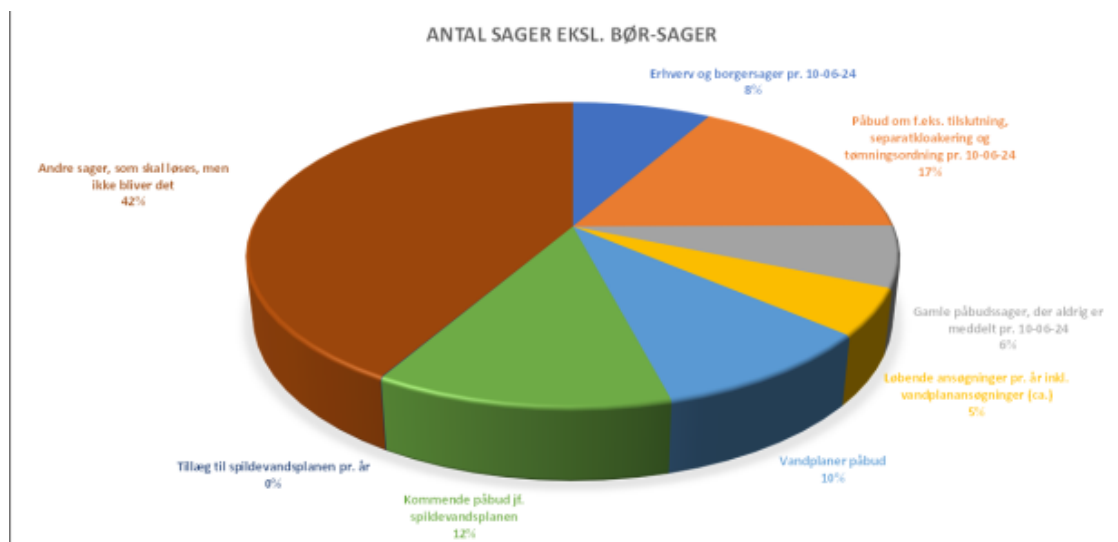
Der er flere sager end det er muligt at behandle med de givne ressourcer, da antallet af verserende sager er højt og ligesom tilgangen er større end afgang. Administrationen prioriterer sagerne der hvor det har størst betydning for miljø og det bornholmske samfund og går frem efter følgende prioritering:

- Akutte forureningssager
- Ulovlige forhold ved virksomheder
- Borgersager (rottesager, byggesager, uhygiejniske forhold, klager, tømningsordning)
- Fejlkoblinger
- Erhvervsager
- Spildevandspostkassen – opfølgning på henvendelser

Fordeling af sager og antal af løste sager.

En manuel optælling viser, at der er 5.273 aktive spildevandssager. Med den nuværende bemanning og sagssammensætning er det muligt at løse omkring 200 sager om året.

Sammensætningen af sager tager sig således ud:

Bornholm i forhold til andre kommuner

Det indenfor den givne tidsfrist ikke muligt at komme med en præcis benchmark-analyse af spildevandsområdet på Bornholm i forhold til andre, sammenlignelige kommuner. Desuden har mange kommuner forskellige måder at opgøre deres sagsportefølje på, hvorfor en direkte sammenligning på sagskategorier ikke kan foretages.

Spildevandsafdelingen har skrevet ud i netværket for kommunale spildevandsmyndigheder i forhold til data om sagspres og sagssammensætning. Nedenstående oversigt viser antallet af oprettede ”spildevandssager” i kommunen sammenlignet med de kommuner, der har kunne lever data indenfor tidsfristen for på de seneste år. En nærmere beskrivelse af data fremgår af det vedlagte bilag:

Kommune	Oprettede sager 2022	Oprettede sager 2023	Oprettede sager 2024 (til dato)
---------	-------------------------	-------------------------	------------------------------------

Bornholm[1]

(3 årsværk) 668 727 483

(39.332 borgere)

Vordingborg[2]

(3,25 årsværk) 936 968 472

(45.751 borgere)

Fredensborg[3]

(2,5 årsværk) 215 198 n/a

(42.000 borgere)

Hvad er muligt med de eksisterende ressourcer

Ved en ekstra tilføjelse af et årsværk på området vil antallet af løste sager blive mere end fordoblet.

Det vil nemlig gøre det muligt at tage hånd om de mange påbud som forsyningen afventer, for at kunne gennemføre spildevandsplanen, statens vandområdeplaner og byggesager. Denne type af sager er som regel ikke så komplekse, og der er mange af dem. Det anbefales, at der tilføres min. et årsværk til området.

Vandløb

Området varetages af 0,86 årsværk. Siden sidste orientering er der blevet foretaget en intern omprioritering af opgaver, så der er blevet tilført ca. 0,2 årsværk til understøttelse af projektering i forbindelse med statens vandområdeplaner. Dette med henblik på at adskille myndighed og implementering af indsatserne på vandløbsområdet jf. vandområdeplanerne; Herunder også arbejdet med vandrådet.

Hvad er en vandløbssag

En vandløbssag er mange ting, det kan være alt lige fra en forespørgsel, der f.eks. kan omhandle vedligehold af vandløb eller observation af en mulig forurening i vandløb, til behandling af ansøgninger om vandløbsprojekter og håndhævelse af vandløbslovens retningslinjer.

En stor andel af vandløbsmyndighedens tid går med at behandle sager, som vedrører manglende vedligehold af dræn, åbne grøfter og naturlige vandløb. Det kræver tilsyn og møder med borgerne. Møderne kan indimellem være konfliktfyldte, da det skal afgøres hvem, der har ansvaret og skal få opgaven løst.

Vandløbsmyndigheden behandler også ansøgninger, som vedrører regulering af vandløb (rørlægninger eller etablering af nye vandløb) samt ansøgninger om restaurering (genåbning af rørlagte strækninger og genslyngning, udlægning af gydegrus mv.). Herudover modtager vandløbsmyndigheden mange borgerhenvendelser i de nedbørsrige perioder, som drejer sig om problemer med overfladevand. Disse henvendelser kan være meget tidskrævende at behandle, da det skal afklares hvor problemet er og hvordan det bliver løst. Vandløbsmyndigheden fører herudover tilsyn med de kommunale vandløb og målsatte vandløb for at sikre overholdelse af hhv. regulativ og miljømål. Kommunen har også pligt til at føre tilsyn med overholdelse af 2 m bræmmer omkring naturlige vandløb.

Vandløbsmyndigheden samarbejder desuden med spildevandsmyndigheden om udledningstilladelser, medbenyttelsestilladelse og spildevandsplan mv. Vandløbsmyndigheden har også et tæt samarbejde med miljøvurderingsmyndigheden, da hovedparten af vandløbsprojekterne skal miljøscreenes. Vandløbsmyndigheden står selv for en del af disse ansøgninger.

Vandløbssager kan involvere forskellige interessenter, herunder myndigheder, lodsejere, landmænd, virksomheder, miljøorganisationer eller lokale samfund, der alle kan have forskellige interesser og synspunkter på forvaltningen af vandløb og vandmiljø.

Sagerne kan variere meget i omfang, kompleksitet og konfliktniveau. Nogle sager strækker sig over flere år.

Statens vandområdeplaner

Bornholms Regionskommune har indberettet 18 indsatser i forbindelse med de nye vandområdeplaner. Disse forventes at skulle implementeres frem til 2027. Hertil forventes et antal ældre indsatser også at skulle iværksættes. Anslået kan det være op til 10 ekstra indsatser. Så samlet vil der være op til 28 indsatser, der skal sættes i proces, når den nye planperiode går i gang.

Arbejdet med Statens Vandplaner alene vurderes til ca. 1 årsværk i planperioden frem til 2027.

Sagspres på området

Der er p.t. 95 verserende vandløbssager, hvoraf de 45 er aktive. Heraf er der sager fra 2021, som fortsat venter på behandling. Normalt kan en sagsbehandler have 15 – 20 verserende sager; færre hvis der er tale om komplekse og omfangsrige sager – som f.eks. indsatserne under vandplanerne.

Med de eksisterende ressourcer på området, er der ubalance mellem opgaver og bemanning. Det vurderes ikke muligt at håndtere myndighedsarbejde og implementering af statens vandplaner.

De foretages løbende prioriteringer af opgaverne på området, men de nuværende ressourcer på området er langt fra tilstrækkelige til omfanget af myndighedsopgaverne. Det anbefales, at der tilføres området 1 årsværk varigt og yderligere minimum 0,5 årsværk frem til udgangen af 2027 for at understøtte arbejdet med statens vandområdeplaner.

Miljøvurdering

Hvad er en miljøvurderingssag

En miljøvurdering er en proces, der bruges til at vurdere de potentielle miljømæssige konsekvenser af et projekt, en plan eller et program. Formålet med en miljøvurdering er at identificere, beskrive og vurdere de mulige indvirkninger på miljøet og menneskers sundhed som følge af gennemførelsen af projektet samt sikre integration af miljøhensyn.

Processen omfatter typisk følgende trin:

- *Identifikation af omfang og formål:* Dette indebærer en klar definition af projektet, planen eller programmet herunder dets mål, omfang, placering og varighed.
- *Screening:* En indledende vurdering foretages af relevante myndigheder for at afgøre, om projektet har potentiale til at forårsage betydelige miljømæssige påvirkninger. Hvis det er tilfældet, fortsættes der til en mere detaljeret miljøvurdering.
- *Indsamling af data:* Relevant information indsamles om projektets påvirkninger på miljøet. Dette kan omfatte data om luftkvalitet, vandkvalitet, økosystemer, biodiversitet, støjniveauer, klimaforandringer og socioøkonomiske forhold.
- *Vurdering af miljøpåvirkninger:* En omfattende vurdering af de potentielle miljømæssige konsekvenser gennemføres, herunder både direkte og indirekte påvirkninger. Dette kan omfatte vurdering af luftforurening, jord- og vandforurening, tab af levesteder, ændringer i landskabet, støjgener, klimaeffekter osv.
- *Identifikation af alternativer:* Forskellige alternativer og handlingsmuligheder analyseres for at reducere eller undgå negative miljøpåvirkninger. Dette kan omfatte ændring af projektets, planens eller programmets design, implementering af miljøbeskyttelsesforanstaltninger eller endda afvisning af projektet, planen eller programmet.
- *Rapportering og offentlig deltagelse:* Resultaterne af miljøvurderingen dokumenteres i en rapport, der gøres tilgængelig for offentligheden. Der kan også arrangeres offentlige høringer eller møder for at indsamle feedback og synspunkter fra berørte parter.
- *Beslutningstagning:* Baseret på resultaterne af miljøvurderingen og offentlig deltagelse træffes en beslutning om projektets, planens eller programmets fremtid. Det kan være i form af godkendelse med visse betingelser eller afvisning, hvis projektet, planen eller programmet vurderes at medføre ikke acceptable miljøpåvirkninger

Ressourcer og sager på området

Området varetages af 3,8 årsværk.

På projekter er der lovmæssig fastsat sagsfrist for screening på 3 måneder, som vi p.t. er meget langt fra at kunne overholde. Der er ikke lovfastsatte frister på fulde miljøvurderinger af projekter. For planer er der hverken lovfastsatte frister for screeninger eller for fulde miljøvurderinger. En fuld miljøvurdering vil normalt vare fra 9 måneder til 1,5 år.

Aktuelt varierer sagsbehandlingstiden mellem 3 måneder til 1½ år pr. sag alt efter om sagen kan afgøres ved screening alene eller der skal udfærdiges en miljørapport. Der kan sagsbehandles på 3-4 sager samtidig – nogenlunde som det er

kendt for plansager.

Miljøvurderingsområdet bliver derfor ofte en flaskehals i arbejdet med bl.a. lokalplanlægning og vandløbsregulering.

Verserende sager

Det er i lovgivningen fastsat en frist på 3 måneder for screening af projekter. Det er ikke muligt at overholde denne med det nuværende sagspres i forhold til antallet ressourcer.

Der aktuelt 94 verserende sager, hvoraf 38 kommer fra planafdelingen og 56 kommer fra planer og projekter, der er direkte ansøgt til miljøvurderingsmyndigheden – bl.a sager om gennemførelse af projekter under statens vandområdeplaner.

Med den nuværende kapacitet betyder det at den forventede (beregnete) sagsbehandlingstid for nye sager er omkring 3 år, med forbehold for den enkelte sags kompleksitet kan dette variere.

Sagsporteføljen er siden januar 2024 steget fra 40 sager til nu 56. Stigningen kan især tilskrives ansøgninger til gennemførelse af projekter indenfor statens vandområdeplaner.

Hvis sagsbehandlingstiden skal nedbringes, er der behov for at tilføre området yderligere ressourcer.

Prioritering af sager

De store og komplekse plansager prioriteres sammen med centerledelsen og direktionen for at sikre sammenhæng mellem prioritering på af plan- og miljøvurderingssager og at der er bred fremdrift på de forskellige sagsområder. Sager der angår samfundskritisk infrastruktur prioriteres højest.

Der bruges også en del tid på at besvare forespørgsler, der ikke fremgår af ovenstående optælling.

Højt generelt arbejdspres

Afdelingen har gennem de sidste år gjort opmærksom på et generelt højt arbejdspres.

Den aktuelle arbejdspladsvurdering og trivselsmåling viser ubalance mellem omfanget af opgaver og de personalemæssige ressourcer til at løfte dem. På spørgsmålet om arbejdstid og ressourcer svarer til arbejdsmængden svar 100% af medarbejderne, ”uenig” eller ”meget uenig”, med overvægt på sidstnævnte.

Fleksibilitet og organisering

Der er indenfor mange myndighedsområder sammenfald mellem funktion og person, hvilket gør afdelingerne sårbare overfor sygefravær. Dette betyder samtidig at der er meget begrænsede muligheder for at flytte ressourcer fra et sagsområde til et andet.

[1] Dækker over spildevandssager, hvor der træffes en afgørelse og alle andre typer sager, hvor der sendes dokumenter ud af huset til borgere eller virksomheder.

[2] Sagerne dækker over alle i arbejdsopgaver i teamet. Så der er analysesager, tilsynssager, sager med for tungt dæksel, manglende T-rør sager, tilladelsessager, håndhævelsessager, spildevandsplans sager og tillæg. Korte spørgsmål fra borgere og ejendomsmæglere oprettes der ofte ikke en sag på, hvis der blot er tale om eksisterende forhold.

[3] Der er en vis usikkerhed i søgningen. Nogle sager er ejendomssager, som er oprettet i et kloakopland, hvor der er et uafsluttet separatkloakeringsprojekt. Andre sager kan være testsager, hvor man på et kursus har testet esdh-systemets funktioner. I søgningen er der også aktindsigtssager og sager, hvor man måske bare har sendt et kort eller lignende til en borger eller ejendomsmægler

Økonomiske konsekvenser

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Punkt 14: Beslutning om istandsættelse af ståltårnet på Kongemindet i Almindingen

22/14656

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Da dette projekt er blevet markant dyrere end først antaget, beder Ejendomsservice i denne sag kommunalbestyrelsen om at tage stilling til, om overbygningen på Kongemindet skal genopføres, i så fald i hvilken form, eller om overbygningen helt skal udelades i fremtiden.

Kommunalbestyrelsen godkendte i 2022 en forhøjelse af den eksisterende anlægsbevilling til istandsættelse af ståltårnet på Kongemindet på 2.284.600 kr., således at den samlede bevilling til projektet nu lyder på 3.784.600 kr.

Ejendomsservice gennemførte herefter en ny udbudsrunde, hvor der indkom to tilbud. Det billigste tilbud lød på ca. 1,5 mio. kr., hvorfor der blev indgået aftale om udførelse af arbejdet. I dette tilbud var der afsat ca. 0,4 mio. kr. til selve arbejdet med stålet. Den øvrige del af prisen omhandlede overvejende nedtagning, håndtering, afrensning og genopsætning af tårnet.

Ståltårnet er blevet nedtaget og afrenset hos entreprenøren. I forbindelse med dette arbejde viste det sig, at ståltårnet kræver en del mere renovering end de forudgående undersøgelser viste. Dette har medført, at entreprenøren har prissat arbejdet med stålet til ca. 8,4 mio. kr. udover den oprindelige tilbudspris.

Det resterende rådighedsbeløb i det eksisterende projekt udgør pt. 2.517.600 kr.

Center for Trafik, Ejendomme og Drift fremlægger i denne sag fire løsningsmuligheder for ståltårnet på Kongemindet i Almindingen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at der vælges ét af følgende løsningsforslag vedrørende ståltårnet på Kongemindet i Almindingen:

a) Løsning 1 - Det eksisterende nu nedtagne ståltårn istandsættes og finansieringen af de forventede merudgifter på 6.417.000 kr. oversendes til budgetforhandlingerne for 2025 (anlægsforslag 1),

ELLER

b) Løsning 2 - Der opføres et nyt tilsvarende identisk ståltårn og finansieringen af de forventede merudgifter på 2.012.400 kr. oversendes til budgetforhandlingerne for 2025 (anlægsforslag 2),

ELLER

c) Løsning 3 - Det eksisterende ståltårn kasseres og der afholdes en designkonkurrence vedrørende opførelse af et nyt tårn, omhandlende udformning af en ny moderne og tidssvarende udsigtsplatform. Anvendelsen af den eksisterende anlægsbevilling ændres, således at udgiften på 180.000 kr. til afholdelse af konkurrence og bortskaffelse af tårn kan finansieres af det allerede afsatte rådighedsbeløb. Finansiering af udgiften til det vindende projekt vil efterfølgende blive fremlagt til politisk behandling, medmindre udgiften kan afholdes indenfor bevillingens resterende rådighedsbeløb,

ELLER

d) Løsning 4 - Ståltårnet kasseres, hvorefter Kongemindet henstår uden overbygning. Udgiften på 100.000 kr. til nyt gelænder og bortskaffelse af tårn finansieres af det allerede afsatte rådighedsbeløb, og det resterende rådighedsbeløb på 2.417.600 kr. tilbageføres til den disponible anlægspulje til kommunale bygninger.

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering i Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

b) Løsning 2 og c) løsning 3 anbefales idet det ønskes undersøgt, om der er grundlag for at søge fonde inden der træffes en endelig beslutning. Søren Schow kan ikke medvirke, idet han ønsker at anbefale løsning 4.

Sagsfremstilling

Ståltårnet på Kongemindet skal istandsættes. Ejendomsservice fremlagde indledningsvis en anlægssag i 2020 hvor kommunalbestyrelsen bevilgede 1.500.000 kr. til istandsættelse af ståltårnet.

Ved licitationen indkom der kun et bud, og prisen var noget højere end den godkendte anlægsbevilling, hvorfor licitationen blev annulleret.

Det blev herefter undersøgt hvad prisen for at producere et nyt tilsvarende ståltårn var, og på baggrund af dette anbefalede rådgiver, at det eksisterende ståltårn fortsat skulle istandsættes. Der blev indhentet en kontrolpris på opførelse af et nyt identisk ståltårn, som er vurderet til ca. 3,5 mio. kr. plus transport og ophejsning mv.

Ejendomsservice fremlagde på ny en anlægssag (bilag 3) hvori eksisterende anlægsbevilling blev forhøjet med 2.284.600 kr. til i alt 3.784.600 kr., som skulle dække istandsættelse af ståltårnet iht. til de nu kendte priser fra licitationen.

Arbejdet blev genudbudt, og der indkom to tilbud. Det billigste tilbud lød nu på ca. 1,5 mio. kr., hvorfor der blev indgået aftale om udførelse af arbejdet.

I udbudsmaterialet og i entreprenørens tilbud var der estimeret ca. 0,4 mio. kr. til selve reoveringen af stålet i tårnet. Vedrørende dette punkt på tilbudslisten var der en gensidig aftale om, at en mindre justering, efter afrensning af ståltårnets overflader, kunne accepteres.

Ståltårnet blev planmæssigt nedtaget, og fragtet til værkstedsbygninger hos den entreprenør, som efter licitationen vandt opgaven til den billigste pris. Ståltårnet blev afrenset, som beskrevet i udbudsmaterialet, hvorefter det endelige reoveringsbehov kunne bestemmes.

Ejendomsservice har herefter modtaget en aftaleseddel fra entreprenøren på ca. 8,4 mio. kr. udover deres oprindelige tilbudspris på ca. 1,5 mio. kr.

Det er der ikke afsat anlægsmidler til, og Ejendomsservice har derfor meddelt både ekstern rådgiver og entreprenør, at projektet er sat på pause. Det vil sige, at den forventede opstilling af ståltårnet i foråret 2024 er udsat, lige nu på ubestemt tid.

Ejendomsservice har indgået aftale med entreprenøren om vederlagsfrit at opbevare ståltårnet på firmaets adresse indtil der er truffet en beslutning om den videre vej frem. Entreprenøren har midlertidigt opsat det oprindelige gelænder på granittårnet, hvorefter det er genåbnet, dog kun det oprindelige granittårn.

Ejendomsservice beder kommunalbestyrelsen om at beslutte, om overbygningen på Kongemindet skal genopføres, i så fald i hvilken form, eller om overbygningen helt skal udelades i fremtiden.

Der er følgende løsningsforslag:

Løsning 1

- Det eksisterende nu nedtagne ståltårn istandsættes. Stålet er, efter total miljørigtig afrensning, af entreprenøren vurderet i så dårlig stand, at en total istandsættelse vil kræve arbejder og udskiftning af materialer for i alt 8,9 mio. kr. Der resterer et rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. og der er dermed behov for yderligere 6,4 mio. kr. (se tabel 2 og anlægsforslag 1).

Løsning 2

- Der opføres et nyt tilsvarende identisk ståltårn. Denne løsning er anslået til at koste i alt 4,5 mio. kr. Prisen på et nyt ståltårn udgør iht. anlægsoverslag 3,5 mio. kr. Hertil skal lægges anslået 1 mio. kr. til udgifter til fragt, montering og rådgiverydelser samt 0,03 mio. kr. til bortskaffelse af det gamle tårn. Det skal bemærkes, at der er usikkerhed omkring disse priser, og at der ved valg af denne løsning vil skulle indhentes tilbud på opgaverne. Der resterer et rådighedsbeløb på 2,5 mio. kr. og der er dermed behov for yderligere 2,0 mio. kr. (se tabel 3 og anlægsforslag 2).

Vælges løsning 2 og det eksisterende tårn kasseres, vil der kunne genskabes et identisk tårn ud fra allerede indhentede digitale 3D-modeller. Ejendomsservice har laserscannet tårnet i sin helhed.

Løsning 3

- Det eksisterende ståltårn kasseres og Ejendomsservice udarbejder en designkonkurrence til opførelse af et nyt tårn, omhandlende udformning af en ny moderne og tidssvarende udsigtsplatform opsat på det eksisterende granittårn. Udgiften til bortskaffelse af tårn udgør 0,03 mio. kr. og udgiften til afholdelse af konkurrencen udgør 0,15 mio. kr. Den samlede udgift på 0,18 mio. kr. kan finansieres af de allerede afsatte midler, såfremt denne ændrede anvendelse af bevillingen godkendes af kommunalbestyrelsen. Finansiering af udgiften til det vindende projekt vil efterfølgende blive fremlagt til politisk behandling, medmindre udgiften kan afholdes indenfor bevillingens resterende rådighedsbeløb.

Løsning 4

- Ståltårnet kasseres og Kongemindet henstår uden overbygning, som det oprindeligt gjorde da det blev opført. Det midlertidige gelænder, der er opsat omkring trappeopgangen, udskiftes med et gelænder, der matcher det originale gelænder. De samlede udgifter til nyt gelænder og bortskaffelse af kasseret tårn, som vurderes til at udgøre ca. 0,10 mio. kr., kan finansieres af de allerede afsatte midler. Det resterende rådighedsbeløb, som herefter udgør ca. 2,42 mio. kr., tilbageføres til den disponible anlægspulje til kommunale bygninger.

Kongemindet er ikke beskyttet eller bevaringsværdigt, hvorfor der ikke er restriktioner eller begrænsninger i valg af løsning. Hvis løsning 4 vælges, vil det fortsat være muligt at besøge tårnet. Det originale rækværk vil være sat op, og der vil være en afskærmning omkring den øverste del af trappeopgangen. [Link til kort historik omkring tårnet](#), udført af vores eksterne rådgiver.

Ved valg af løsningsforslag 1, 2 eller 3 vil Ejendomsservice afsøge muligheden for at søge eksterne fonde om tilskud til hel eller delvis finansiering af projektet, hvorved kommunens egenfinansiering vil blive reduceret.

Økonomiske konsekvenser

Nuværende projektøkonomi

Anlægsbevilling

Kommunalbestyrelsen har godkendt anlægsbevillingen til dette projekt på følgende møder:

Mødedato	
30. april 2020	1.500.000 kr.
13. oktober 2022	2.284.600 kr.
Samlet bevilling pt.	3.784.600 kr.

Projektet er finansieret af den disponible anlægspulje til kommunale bygninger.

Rådighedsbeløb

Tabel 1: Specifikation af rådighedsbeløb/restbudget

Afsat rådighedsbeløb i budget 2020	1.500.000 kr.
PL-regulering af rådighedsbeløb ifm. budgetoverførsel til 2021	10.320 kr.
PL-regulering af rådighedsbeløb ifm. budgetoverførsel til 2022	61.166 kr.
Forhøjelse af rådighedsbeløb 13. oktober 2022	2.284.600 kr.
PL-regulering af rådighedsbeløb ifm. budgetoverførsel til 2023	146.951 kr.
PL-regulering af rådighedsbeløb ifm. budgetoverførsel til 2024	64.901 kr.
I alt budgetlagt	4.067.938 kr.
Forbrugt i årene 2020 til 2023	-1.041.641 kr.
Forbrugt i 2024 pr. 5. august 2024	-508.702 kr.
Restbudget pr. 5. august 2024	2.517.595 kr.

Finansieringsbehov ved de fire løsningsforslag

Som det fremgår af tabel 2 og 3, udgør den manglende finansiering 6,4 mio. kr. ved løsningsforslag 1 og 2,0 mio. kr. ved løsningsforslag 2.

Anlægsforslag 1 og 2 oversendes til budgetforhandlingerne for budget 2025.

Det fremgår af begge anlægsforslag, at der tillige skal afsættes driftsmidler på 0,03 mio. kr. årligt fra 2026 og frem til inspektion og overfladebehandling af tårnet.

Tabel 2: Finansieringsbehov ved løsningsforslag 1 – se også vedlagte bilag, Anlægsforslag 1

Beløb i hele kr.	Løsningsforslag 1 Nedtagede ståltårn istandsættes
Rest oprindeligt tilbud*	582.600 kr.
Nyt tilbud	8.352.000 kr.
Resterende rådighedsbeløb	-2.517.600 kr.
Finansieringsbehov	6.417.000 kr.

*Oprindeligt tilbud på 1.455.660 kr. fratrukket afholdte udgifter på 873.058 kr.

Tabel 3: Finansieringsbehov ved løsningsforslag 2 – se også vedlagte bilag, Anlægsforslag 2

	Løsningsforslag 2 Opførelse af nyt identisk ståltårn
Beløb i hele kr.	
Pris på nyt ståltårn	3.500.000 kr.
Bortskaffelse, opstilling og fragt	1.030.000 kr.
Resterende rådighedsbeløb	-2.517.600 kr.
Finansieringsbehov	2.012.400 kr.

Som det fremgår af tabel 4, kan de indledende udgifter ifm. løsningsforslag 3 på 0,18 mio. kr. afholdes af det afsatte rådighedsbeløb til projektet. Finansiering af den ukendte udgift til det vindende projekt vil efterfølgende blive fremlagt til politisk behandling, medmindre udgiften kan afholdes indenfor bevillingens resterende rådighedsbeløb.

Tabel 4: Finansieringsbehov ved løsningsforslag 3

	Løsningsforslag 3 Konkurrence - Opførelse af ny tidssvar. udsigtsplatform
Beløb i hele kr.	
Resterende rådighedsbeløb	2.517.600 kr.
Designkonkurrence	-150.000 kr.
Bortskaffelse af tårn	-30.000 kr.
Restkorrigeret rådighedsbeløb	2.337.600 kr.
Finansiering via afsatte midler	180.000 kr.

Det fremgår af tabel 5, at udgiften ifm. løsningsforslag 4 på 0,10 mio. kr. kan afholdes af det afsatte rådighedsbeløb. Det resterende rådighedsbeløb, som herefter udgør 2,418 mio. kr., tilbageføres til den disponible anlægspulje til kommunale bygninger, og projektet afsluttes.

Tabel 5: Finansieringsbehov ved løsningsforslag 4

	Løsningsforslag 4 Kongemindet henstår uden overbygning
Beløb i hele kr.	
Resterende rådighedsbeløb	2.517.600 kr.
Gelænder	-70.000 kr.
Bortskaffelse af tårn	-30.000 kr.
Restkorrigeret rådighedsbeløb	2.417.600 kr.
Finansiering via afsatte midler	100.000 kr.

Bilag

Anlægsforslag - Kongemindet forslag 1 - ØP

Bilag 3 - Anlægsbevilling til istandsættelse af ståltårnet på Kongemindet 2022

Anlægsforslag - Kongemindet forslag 2 - ØP

Punkt 15: Høringssvar til fredning af Paradisbakkerne

22/22372

Politisk sagsgang

Natur-, miljø- og planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med Dansk Naturfredningsforenings forslag om fredning af Paradisbakkerne har kommunalbestyrelsen ved sit møde 25. april 2024 tilkendegivet, at fredningen ud fra et budgetmæssigt perspektiv ikke kan anbefales, da omkostningerne i forbindelse med fredningen vurderes for lavt sat og omkostningerne kan visse sig ikke at stå mål med den naturmæssige og rekreative gevinst, der kan opnås ved fredningen.

Danmarks Naturfredningsforening har inden modtagelse af kommunalbestyrelsens høringssvar valgt at fremme sagen ved Fredningsnævnet.

Bornholms Regionskommune har efterfølgende modtaget en høring, der omhandler indholdet af fredningen og ikke blot det budgetmæssige perspektiv.

Kommunalbestyrelsen kan afgive et høringssvar til fredningens indhold.

Administrationen kan ikke anbefale at fredningen gennemføres i sin nuværende udformning, bl.a. fordi der er ikke tages hensyn til områdets særlige geologi eller ses at være et tilstrækkeligt datagrundlag for fastsættelse af bestemmelserne i fredningen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- det vedhæftede høringssvar indsendes til Fredningsnævnet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Anbefalet. Helle Munk Ravnborg og Mikael Benzon kan ikke medvirke, idet de ønsker at støtte fredningsforslaget og idet fredningsforslaget fremhæver bevaring af områdets geologi som ét af hovedformålene med fredningen. Det foreslåede høringssvar ses imidlertid at udgøre et glimrende bidrag til det videre arbejde med fredningsgrundlag og forvaltningsplan.

Sagsfremstilling

Budgethøring

Kommunalbestyrelsen besluttede tidligere i forbindelse med budgethøringen af fredningsforslaget ved deres møde d 25. april 2024, at meddele Danmarks Naturfredningsforening, at Bornholms Regionskommune på det foreliggende ikke kan anbefale en fredning af Paradisbakkerne. Det vurderes, at omkostningerne kan vise sig ikke at stå mål med den natur- og rekreative gevinst, der kan opnås ved fredningen.

Høring om indholdet af fredningen

Fredningsnævnet har sendt et forslag til fredning af Paradisbakkerne i høring til Bornholms Regionskommune. Fredningsforslaget er vedlagt som bilag.

Det er Center for Miljø, Plan og Kultur - Naturs vurdering, at fredningsforslaget ikke kan anbefales i den nuværende form og derfor bør gentænkes.

Dette begrundes især i, at

- Paradisbakkerne pga. sin særlige geologi er et område af national interesse, det bør vægtes højere og være et hovedformål med fredningen.
- registrering af nuværende forhold og beskrivelse af fremtidige forhold er mangelfuld. Dermed er det et usikkert datagrundlag at træffe afgørelse på, da det er svært at vurdere i hvor høj grad konsekvenserne af fredningen er positiv i forhold til nuværende natur- geologi- og landskabsværdier.
- der ikke er sammenhæng mellem områdets størrelse og fredningsforslaget detaljeringsgrad.
- omkostningerne kan vise sig ikke at stå mål med det der opnås ved fredningen. Det gælder med hensyn til fredningserstatning, men også i forhold til hvad kommunen fremover skal bruge af ressourcer på naturpleje og tilsynsopgaver.

Disse forhold er nærmere beskrevet og begrundet i kommunens forslag til høringssvar som ligger som bilag.

Fredninger med nationale interesser

Hvis fredningen vurderes at være af national interesse f.eks. på grund af Paradisbakkernes særlige geologi, vil det økonomiske bidrag for Bornholms Regionskommune være på 10 % modsat de 25%, som kommunen skal betale, hvis forslaget vedtages som fremsat. Tages der udgangspunkt i budgetforslaget fra Danmarks Naturfredningsforening, ville Bornholms Regionskommune skulle betale ca. 450.000 kr. i erstatning hvis fredningen er af national interesse, overfor de 1.140.000 kr. kommunen skal betale i fredningserstatning ved en almindelig fredningssag. Tallene er beregnet ud fra Danmarks Naturfrednings forenings erstatningsopgørelse, som vurderes at være lavt sat. Erstatningen til lodsejerne kan vise sig at blive betydeligt højere.

Økonomiske konsekvenser

De mulige økonomiske konsekvenser er beskrevet i forhold til fredningserstatning og efterfølgende naturpleje er beskrevet i forbindelse med budgethøringen, som kommunalbestyrelsen behandlede den 25. april 2024. Punktet vedlægges til orientering.

Bilag

Høringssvar - fredning af Paradisbakkerne.pdf

Høringssvar - Budgetforslag vedr fredning af Paradisbakkerne .pdf

Fredningsforslag Paradisbakkerne.pdf

Fredningskort Paradisbakkerne.jpg

Punkt 16: Navngivning af private fællesvej for delområde A, Søndre Løkker i Rønne Syd.

24/9193

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Det er blevet besluttet, at Natur-, Miljø- og Planudvalget navngiver nye og omdøber eksisterende private fællesveje og offentlige veje.

I forbindelse med byggemodningen af delområde A, Søndre Løkker i Rønne Syd, skal der anlægges en boligvej som skal navngives.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at

- den private fællesvej for område A, Søndre Løkker skal navngives i henhold til Bornholms Regionskommunes regler vedrørende Vejnavnebanken.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Havreløkken blev besluttet.

Sagsfremstilling

I 2021 besluttede Kommunalbestyrelsen at overdrage myndigheden til at navngive veje til Natur-, Miljø- og Planudvalget. Dette udvalg har nu beføjelser til at bestemme navne for alle offentlige kommunale veje samt private fællesveje.

Den 6. december 2023 godkendte Natur-, Miljø- og Planudvalget etableringen af en vejnavnebank for Bornholms Regionskommune.

Forslag til vejnavn for delområde A, Søndre Løkker fra Vejnavnebanken:

Bornholmske landspolitikere

- Carl Jens Bertel Pedersen

Frugt og grønt

- Blommeløkken
- Jordbærløkken
- Pæreløkken

Blomster

- Tulipanløkken
- Syrenløkken

Kornsorter

- Havreløkken
- Hvedeløkken

Økonomiske konsekvenser

500 kr. til 1500 kr. til skilt samt arbejde og jernvare mv. indeholdes i vejmyndighedens budget.

Bilag

Bilag 1 - Kort over området

Bilag 2 - Vejnavnebanken (30-04-2024)

Bilag 3 - Carl Jens Bertel Pedersen

Punkt 17: Orientering om indsatser i vandområdeplanerne 2021-2027

24/14317

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Vandområdeplanerne er en central del af Danmarks implementering af EU's Vandrammedirektiv. Hovedmålene er at forbedre vandkvaliteten, beskytte vandressourcer og forebygge forurening. Dette involverer indsatser på flere myndighedsområder især spildevand, grundvand og vandløb. Udvalget orienteres i denne sag om indsatserne på vandløbsområdet.

En del af de bornholmske vandløb lever ikke op til de fastsatte miljømål om god økologisk og kemisk tilstand, og der er udpeget 16 indsatser i de bornholmske vandløb for at sikre, at miljømålene opnås. Kommunen er af Miljøstyrelsen og EU forpligtiget til at gennemføre indsatserne inden udgangen af 2027. Kommunen kan søge om tilskud til at få dækket alle omkostningerne af de gennemførte indsatser. Hvis indsatserne ikke er gennemført inden udgangen af 2027, risikerer kommunen selv at skulle finansiere omkostningerne.

Indsatserne gennemføres løbende indenfor planperioden og Center for Miljø, Plan og Kultur søger i 2024 om tilskud til udførelsen af 7 indsatser, inden puljen lukker den 20. september 2024. Før der kan søges om tilskud, skal der tages kontakt til de enkelte lodsejere og udarbejdes en detaljeret projektbeskrivelse for de 7 indsatser. Projektbeskrivelserne bliver udarbejdet i samarbejde med Vandpleje Bornholm og lodsejer.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Formål med vandområdeplanerne

Vandområdeplanernes hovedmål er at:

- Forbedre vandkvaliteten: Sikre at vandløb, søer, kystvande og grundvand opnår god økologisk og kemisk tilstand.
- Beskytte vandressourcer: Sikre bæredygtig brug af øens vandressourcer, som er vitale for både naturen og lokalsamfundet.
- Forebygge forurening: Reducere forurening fra landbrug, industri og husholdninger, som kan skade vandmiljøet.

For at opnå disse miljømål, er der fastlagt en række indsatser, som kommunerne af Miljøstyrelsen og EU er forpligtiget til at gennemføre inden udgangen af 2027.

Indsatser og tiltag

På Bornholm har Miljøstyrelsen udpeget i alt 16 indsatser, som omhandler vandløb, og som kommunen skal gennemføre inden udgangen af 2027. Indsatserne omfatter følgende tiltag:

- fjernelse af fysiske spærringer (5 indsatser)
- genslyngning af vandløb (1 indsats)
- åbning af rørlagt vandløb (1 indsats)
- mindre strækningsbaserede restaureringer (9 indsatser)

Mindre strækningsbaserede restaureringer omfatter bl.a. tiltag som udlægning af gydegrus og større sten, udskiftning af vandløbsbund, plantning af træer langs vandløb m.m.

Indsatserne skal sikre, at de bornholmske vandløb lever op til Miljøkravene fastsat i Vandrammedirektivet, og for at forbedre økologiske forhold for dyr og planter tilknyttet vandløb.

Fremgangsmåde i 2024

Kommunerne kan søge om tilsagn til finansiering, enten via den nationale pulje eller via puljen EHFAF 2021-27, alt efter størrelsen på vandløbet. Ved at søge disse puljer vil alle omkostningerne for indsatserne blive dækket, medmindre indsatserne ikke bliver gennemført inden udgangen af 2027. Hvis indsatserne ikke bliver gennemført inden udgangen af 2027, kan kommunen ende med selv at skulle finansiere indsatserne. Hvis kommunens ansøgning om tilskud bliver afvist, er kommunen ikke forpligtiget til at gennemføre den afviste indsats.

Center for Miljø, Plan og Kultur søger tilskud for de indsatser, der er omfattet af den nationale pulje (7 indsatser), inden puljen 2024 lukker den 20. september.

Før der kan søges, skal der tages kontakt til de enkelte lodsejere og udarbejdes en detaljeret projektbeskrivelse for de enkelte projekter for at få et estimat for omkostningerne og for at beskrive, hvordan indsatserne medvirker til, at de fastsatte miljømål opnås. De konkrete projektbeskrivelser vil udarbejdes i samarbejde med Vandpleje Bornholm og lodsejerne i det omfang lodsejerne ønsker at deltage.

Når ansøgningerne om finansiering er godkendt, vil myndighedsbehandlingen påbegyndes, og der vil indhentes tilbud fra entreprenører. På denne baggrund aftales og gennemføres indsatsen.

Økonomiske konsekvenser

Hvis et projekt vurderes omkostningseffektiv af Miljøstyrelsen gives der tilskud til gennemførelse af projektet. Kommunen har i den forbindelse ingen omkostninger.

Omkostninger for eventuelle tvister i forbindelse med gennemførelse kan risikere at skulle bæres af kommunen.

Hvis kommunen ikke udfører projekter, hvor der er givet tilskud inden udgangen af 2027, kan kommunen risikere selv at skulle finansiere indsatserne.

Punkt 18: Resultat af valg til madordning i Dagtilbud 2025-26 og beslutning om oversendelse af anlægforslag til budgetforhandlinger for 2025

24/1396

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget orienteres

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som følge af dagtilbudslovens § 16 b er der afholdt valg til madordning for 2025-2026 i øens børnehuse. Resultatet af valget præsenteres her for Børne- og Skoleudvalget.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til Børne- og Skoleudvalget, at

- sagen til orientering.

Kommunaldirektøren indstiller til Natur-, Miljø- og Planudvalget, at:

- anlægforslag vedr. etablering af produktionskøkkener i Børnehuset Vildanden og Nyker Børnehus oversendes som en del af materialet til budgetforhandlingerne for 2025.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 27-08-2024

Orientering givet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Godkendt. Mark Palmquist og Karen Lynn Jacobsen kan ikke medvirke, idet de ikke ønsker at etablere produktionskøkkener i daginstitutioner.

Sagsfremstilling

Mindst hvert andet år skal der ifølge dagtilbudslovens § 16 b afholdes valg til madordning i dagtilbud, og Børne- og Skoleudvalget godkendte den 4. juni 2024, at der i perioden 11. juni til 19. juni 2024 skulle afholdes valg til madordning i dagtilbud 2025-2026. Valget er nu gennemført i alle 18 børnehuse.

Resultatet af valg til madordning 2025-2026

Madordningen er fravalgt i to ud af de 18 børnehuse, hvor den i 2023-2024 blev fravalgt i fire børnehuse. Resultatet af valget for 2025-2026 ses i tabel 1, hvor også resultatet fra valget 2023-2024 ses.

Tabel 1 Resultat af valg til madordning i dagtilbud 2023-2024 samt 2025-2026

Børnehus	2023-2024	2025-2026
Søstjernen	Ja	Ja

Trinbrættet	Ja	Ja
Morbærstien	Nej	Nej
Nordstjernen	Ja	Ja
Mariehønen	Ja	Ja
Natur- og Skovbørnehuset	Ja	Ja
Vildanden	N/A	Ja
Svaneke	Ja	Ja
Hasle	Ja	Ja
Skatteøen	Ja	Ja
Gudhjem	Nej	Nej
Nyker	Nej	Ja
Klemensker	Ja	Ja
Trilobitten	Ja	Ja
Nexø	Ja	Ja
Tejn	Ja	Ja
Signalhuset	Ja	Ja
Allinge	Nej	Ja

Etablering af produktionskøkkener

Med resultatet af valget til madordning 2025-2026 vil yderligere tre børnehuse være inkluderet i den forældrebetalte frokostordning, idet to børnehuse, som tidligere har stemt nej, denne gang har stemt ja, og et børnehus først er etableret efter afstemningen i 2022.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 25. april 2024, at den forældrebetalte madordning skal faciliteres fra produktionskøkkener i de enkelte børnehuse, og anlæggsforslag vedr. etablering af produktionskøkkener i Børnehuset Vildanden og Nyker Børnehus vil således indgå som del af materialet til budgetforhandlingerne for 2025.

Etablering af produktionskøkken i Børnehuset Vildanden forudsætter, at kommunalbestyrelsen godkender at købe de bygninger, der pt. huser Vildanden i et lejemål, som planlagt ved budgetlægningen for 2024.

For Allinge Børnehus er det gældende, at den forestående renovering, som allerede er budgetlagt, også indeholder etablering af produktionskøkken. Anlægsøkonomien vedr. Allinge Børnehus er derfor ikke en del af denne sag.

Når et børnehus har tilvalgt madordning, og der i den forbindelse skal igangsættes byggeri, drøftes det i børnehushets forældreråd, om man i den mellemliggende periode ønsker at fortsætte med madpakker, eller om der skal indhentes tilbud på madordning fra ekstern leverandør.

Økonomiske konsekvenser

Anlægsudgifter

Udgifterne til etablering af produktionskøkkener i de to børnehuse - se bilag.

Etablering af produktionskøkken i Børnehuset Vildanden vil ikke kræve tilbygning, som det er tilfældet i Nyker Børnehus.

Anlægsøkonomien vedrørende Allinge Børnehus er ikke en del af denne sag, da der allerede er afsat rådighedsbeløb til etablering af produktionskøkken i Allinge Børnehus.

Driftsudgifter

Udgangspunktet for madordningen er, at forældrene betaler udgifterne til indkøb af råvarer og aflønning af personalet, der er ansat til madproduktionen. Dette sker via en månedlig takst. Kommunen vil dog også have driftsudgifter, dels i form af udgifter til økonomiske fripladser og søskendetilskud, og dels i form af udgifter til drift af køkkenet (el, vand m.m.). Kommunens årlige udgifter til drift af Børnehuset Vildanden udgør 0,191 mio. kr. og udgifterne til drift af Nyker Børnehus udgør 0,277 mio. kr. – samlet beløber det sig til 0,468 mio. kr. årligt.

Tabel 1: Samlet økonomi – Børnehuset Vildanden

Børnehuset Vildanden	Produktionskøkken
Anlægsudgift	Se lukket bilag
Årlig driftsudgift til økonomiske fripladser/søskendetilskud	104.000 kr.
Årlig driftsudgift ved produktionskøkken (bygning)	87.000 kr.
Samlet årlig driftsudgift for kommunen	191.000 kr.

Den årlige udgift til økonomiske fripladser og søskendetilskud på 104.000 kr. er genberegnet i forhold til det forventede antal børn i 2024. Udgiften har tidligere været estimeret til 70.000 kr. årligt på baggrund af de reelle børnetal i 2023.

Tabel 2: Samlet økonomi – Nyker Børnehus

Nyker Børnehus	Produktionskøkken
Anlægsudgift	Se lukket bilag
Årlig driftsudgift til økonomiske fripladser/søskendetilskud	120.000 kr.
Årlig driftsudgift ved produktionskøkken (bygning)	157.000 kr.
Samlet årlig driftsudgift for kommunen	277.000 kr.

Drifts- og anlægsudgifterne vil indgå som del af budgetforhandlingerne for 2025.

De to anlægsforslag er vedlagt som bilag.

Punkt 19: Orientering om meddelte miljøtilladelser og miljøgodkendelser til husdyrbrug i 1. halvår af 2024

24/15965

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres.

Resumé

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres om meddelte §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser til husdyrbrug på Bornholm i perioden 1. januar til 30. juni 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Natur-, Miljø og Planudvalget har anmodet om at modtage en orientering hvert halve år om, hvor mange §16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser der er meddelt til husdyrbrug på Bornholm.

§16a-miljøgodkendelser og §16b-miljøtilladelser til husdyrbrug meddeles efter Husdyrbrugloven. Den 1. august 2017 trådte ændringen af husdyrbrugloven m.v. i kraft, hvor der blev gennemført en del af Fødevarer- og Landbrugspakkens hovedformål om at målrette og forenkle husdyrreguleringen. Det væsentligste element i husdyrregulering er, at reguleringen af husdyrbrugenes anlæg og reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning er blevet adskilt.

Med ændringen fra 2017 omfatter kommunens konkrete afgørelser om godkendelse eller tilladelse til husdyrproduktion alene anlægget, dvs. navnlig staldene og gødningslagre. Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse.

Reguleringen baseres på en produktionsramme, der bliver udtrykt i m² produktionsareal i stedet for antal dyr. Den nye model betegnes *stipladsmodellen*.

Stipladsmodellen inddrager den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, idet ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget skal beregnes for alle staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg ved ansøgninger om godkendelse og tilladelse efter husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b.

Det, der skal beregnes, er ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Definitionen af et husdyrbrug i Husdyrbruglovens forstand, er alene de anlæg, øvrige driftsbygninger m.v. til brug for husdyrhold, der ligger på samme ejendom. Husdyrbruget omfatter begrebsmæssigt ikke selve udbringningsarealerne og emission fra kilder på udbringningsarealerne, dvs. navnlig udbragt husdyrgødning, vil allerede af den grund ikke skulle medregnes i husdyrbrugets emissioner. Sådanne emissioner er i stedet reguleret i generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser, §16b-miljøtilladelser og tillæg til eksisterende §16a/§16b-tilladelser i perioden 1/1-30/6-2024 kan ses i vedlagte bilag. Af oversigten fremgår for hver af de meddelte tilladelser om de inkluderer udvidelser af produktionsareal og lagre til husdyrgødning. Endvidere fremgår af oversigten den beregnede vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste

tilgængelige teknik (BAT) samt den beregnede faktiske emission fra det konkrete husdyrbrug, og meremission i forhold til nudrift og 8 årsdrift.

Der er samlet meddelt 6 stk. §16b-miljøtilladelse, 5 stk. §16a-miljøgodkendelser og 1 stk. tillæg til §16a-miljøgodkendelse på Bornholm i perioden 1. januar til 30. juni 2024.

Tilladelsestype/dyretype		Godkendelse af eksisterende produktionsareal	Godkendelse til udvidelse af produktionsareal	Godkendelse til nyt opbevaringsanlæg til husdyrgødning	Omlægning til anden produktionsform	Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk emission (kg NH ₃ -N/år)	Meremission nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Meremission 8 års-drift (kg NH ₃ -N/år)
§16b	Kvæg (opdræt af malkekvæg)	X				568	568	204	-302
	Kvæg (opdræt af malkekvæg)		X			2.420	2.420	270	627
	Kvæg (malkekvæg)	X				2.609	2.609	645	430
	Kvæg (fedekvæg)				X	669,0	669,0	-690	-690
	Kvæg (slagtekalve)				X	1.042	1.042	-1.195	-1.195
	Søer og smågrise	X				3.216	3.180	-2,0	-108
§16a	Kvæg (slagtekalve)				X	4.161	4.161	783	783
	Små- og slagtegrise				X	3.717	3.716	331	331
	Slagtegrise	X							
	Slagtegrise		X	X		7.573	7.374	1.142	2.081
	Slagtegrise	X				4.348	4.348	0,0	0,0
Tillæg til eks. §16a	Kvæg (malkekvæg)		X			7,174	7,173	1.600	2,129

*Der er i tabellen rundet op til nærmeste hele kg N-NH₃/år

Oversigten, som ses herover, er også vedlagt som bilag i mere læsevenlig version.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Bilag

Oversigt over meddelte §16a-miljøgodkendelser, §16b-miljøtilladelser og tillæg til eksisterende §16b_16a-tilladelser_1.halvår 2024

Punkt 20: Orientering om optimeret styring af BRKs bilflåde

23/23929

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Indsamlingen af GPS-data til at optimere styringen af Bornholms Regionskommunes s bilflåde starter op i løbet af efteråret 2024. Projektet er forsinket. Forsinkelsen skyldes, at det tager leverandøren længere tid end forventet at efterleve et krav fra BRKs It-afdeling om at implementere fælleskommunal adgangsstyring.

Ved budgetvedtagelsen for 2023 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 1,01 mio. kr. i hvert af årene 2023 og 2024 (anlæg) til indkøb af system til optimeret flådestyring, samtidigt blev der besluttet en driftsbesparelse på netto 2,183 mio. kr. som potentiale ved optimering af flådestyringen. Center for Trafik, Ejendomme og Drift og Staben er i gang med opgaven. Vi har konkret gennemført en tilbudsindhentning, tildelt opgaven til en leverandør og forhandlet kontrakten på plads, så den er klar til at blive skrevet under.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Ved budgetvedtagelsen for 2023 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 1,01 mio. kr. i hvert af årene 2023 og 2024 (anlæg) til indkøb af system til optimeret flådestyring, samtidigt blev der besluttet en driftsbesparelse ved optimering af flådestyringen og en deraf følgende reduktion i flåden med 20 %. Center for Trafik, Ejendomme og Drift og Staben er i gang med opgaven. Vi har konkret gennemført en tilbudsindhentning, tildelt opgaven til en leverandør og forhandlet kontrakten på plads, så den er klar til at blive skrevet under. Opgaven udspringer af et anlægsforslag til budget 2023 om optimeret flådestyring (NMPU-A5) og driftsbesparelse ved optimering af flådestyring (NMPU-22). Anlægsforslaget indeholder en målsætning om at reducere bilflåden med 20% og på sigt at generere en besparelse på knap 2 mio. kr. per år.

BRKs It-afdeling har stillet krav om at leverandøren implementerer fælleskommunal adgangsstyring. Adgangsstyring i den fælleskommunale infrastruktur består af autentifikation (hvem er du), autorisation (hvad må du), samt administrationer af dette. Fælleskommunal adgangsstyring for brugere styrer hvilke adgange en bruger har til et system, i denne sammenhæng adgangen til køretøjerne, og hermed gennemskueligheden af brugere/ områders benyttelse. Andre kommuner har stillet samme krav til leverandøren. Den fælleskommunale adgangsstyring er nødvendig for at undgå omfattende administration af bilflådens brugere. Det tager længere tid end forventet for leverandøren at imødekomme kravet. Derfor har vi besluttet at starte dataindsamlingen mens vi stadig venter på implementeringen af den fælleskommunale adgangsstyring. Det gør vi konkret ved at installere GPS'er i BRKs køretøjer i løbet af efteråret 2024. BRK vil først blive faktureret af leverandøren fra det tidspunkt, hvor den fælleskommunale adgangsstyring træder i kraft.

Så længe vi venter på implementeringen af den fælleskommunale adgangsstyring, kan vi indsamle GPS-data, men ikke tilhørerne bookingdata. Det betyder, at vi kan analysere køretøjernes bevægelsesmønster, men ikke om de er booket eller af hvem. Vi forventer at kunne gennemføre nogle optimeringer af bilflåden alene på baggrund af GPS-data. Når GPS-data på et tidspunkt kan kombineres med tilhørerne bookingdata, forventer vi at kunne gennemføre yderligere optimeringer. Udvalget vil blive orienteret i en ny sag inden vi tager konkrete køretøjer ud af flåden.

I tilfælde af, at leverandøren ikke formår at implementere den fælleskommunale adgangsstyring inden for en rimelig tidshorison, har BRK mulighed for at opsigte samarbejdet uden økonomiske konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Drift:

Der er som ovenfor beskrevet besluttet en årlig besparelse ved en optimering af bilflåden.

Som følge af at indhentning af data og den deraf følgende analyse er forsinkede er optimeringen endnu ikke gennemført. I 2023 blev den manglende besparelse fra optimeringen dækket af uforbrugte midler til nye elbiler.

Status på driftsøkonomien i 2024:

2024-priser

Ikke indhentet driftsbesparelse ved optimering af bilflåden: -2,2 mio. kr.

Udgifter til gps'er i 2024 -0,4 mio. kr.

Forventet resultat af optimering 2024 -2,6 mio. kr.

Overført overskud fra 2023 samt uforbrugte midler til elbiler i 2024: 0,6 mio. kr.

Samlet resultat af optimering af bilflådestyring 2024 -2,0 mio. kr.

Anlæg:

Ved budgetvedtagelsen for 2023 besluttede kommunalbestyrelsen at afsætte 1,01 mio. kr. i hvert af årene 2023 og 2024 (anlæg) til indkøb af system til optimeret flådestyring. Der resterer dermed et rådighedsbeløb på 2,02 mio. kr. til projektet.

Den valgte løsning indebærer imidlertid ikke en anlægsudgift til et indkøb af et system, men en driftsudgift til en månedlig leasingydelse.

De afsatte anlægsmidler ønskes anvendt til dækning af ikke indhentet driftsbesparelse i 2024 i forbindelse med budgetoverførslen fra 2024 til 2025.

Samlet økonomi:

Da gps'erne betales ved en månedlig ydelse over driften vil de afsatte anlægsmidler ikke blive benyttet i 2024 og der er dermed mulighed for at udligne merforbruget på driften med uforbrugte anlægsmidler ved overførslen til 2025.

Punkt 21: Orientering om herreløse katte på Bornholm

24/14898

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Resumé

Siden kommunesammenlægningen på Bornholm i 2003, har det været politisk besluttet at afsætte ca. 25.000 kr. til regulering af herreløse katte.

I 2024 har efterspørgsel på regulering af herreløse katte været så stor, at budgettet allerede med udgangen af marts 2024 var opbrugt. Bornholms Regionskommune har på denne baggrund ikke mulighed for at bistå borgerne med regulering af herreløse katte i resten af 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune har siden kommunesammenlægningen i 2003 været med til at regulere ”herreløse katte” på Bornholm. Kommunen har et tæt samarbejde med Dyrenes Beskyttelse, som tager sig af tamme og/eller syge katte.

Kommunen anvender samme kattefænger som Dyrenes Beskyttelse. Indsatsen består af indfangning og efterfølgende anbringelse af kattene på internat eller aflivning.

Der har i år været stor efterspørgsel på regulering af herreløse katte, og de afsatte midler er dags dato opbrugt. Den store efterspørgsel vurderes at være efterdønninger af Covid-19 pandemien, hvor mange fik mere tid i hjemmet og derfor anskaffede husdyr.

Kommunen er ikke lovgivningsmæssigt forpligtiget til at bistå med regulering af herreløse katte. Da budgettet er opbrugt ses der ingen mulighed for at understøtte indsatsen med bortskaffelse af herreløse katte i resten af 2024. Der kan henvises til kattefænger, som borgerne selv må betale for.

Økonomiske konsekvenser

Der har siden kommunesammenlægningen i 2003 været afsat et budget på ca. kr. 25.000 kr. til regulering af herreløse katte. Dette beløb er opbrugt hvorfor indsatsen ikke længere foretages resten af 2024.

En fortsat indsats vil kræve at der tilføres området midler.

Punkt 22: Mødeplan 2025 for Natur-, Miljø- og Planudvalget

24/17357

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Mødeplanen for 2025 skal godkendes og udvalget skal fastsætte starttidspunkt for møderne.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- a) de foreslåede mødedatoer godkendes
- b) udvalget fastsætter tidspunkt for mødestart
- c) udvalget beslutter antal og tidsrum for temamøder, som planlægges umiddelbart forud for de ordinære møder.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

- a) Godkendt.
- b) Kl. 14.30.
- c) Tre temamøder planlægges med mødestart kl. 13.00.

Sagsfremstilling

Møderne i de stående udvalg foreslås holdt i begyndelsen af hver måned eller i slutningen af foregående måned af hensyn til sagernes videre behandling i Økonomi- og Klimaudvalget og kommunalbestyrelsen, således at de sager, der går videre efter udvalgsbehandling, kan videresendes rettidigt til behandling på møder i Økonomi- og Klimaudvalget og kommunalbestyrelsen.

Følgende datoer er foreslået:

8. januar

5. februar

11. marts

2. april

7. maj

4. juni

27. august

24. september

5. november

3. december

Forslag til mødedage for de øvrige udvalg, Økonomi- og Klimaudvalget og kommunalbestyrelsen fremgår af bilaget.

Administrationen henstiller til, at starttidspunktet bliver så tidligt på dagen som muligt af hensyn til at begrænse medarbejdernes arbejde udenfor normal arbejdstid.

Faglige temamøder

Der planlægges med temamøder hen over året, hvor fagcentrene udfolder faglige temaer. De politiske fagudvalg beslutter i samarbejde med administrationen antal og tidsrum for afholdelse af temamøderne ved mødeplanlægningen for det kommende år. Temamøder lægges forud for de ordinære møder.

Et møde i foråret vil blive prioriteret til afholdelse af dialogmøder med fagcentrene.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Udkast til mødeplan 2025 for KB, ØKU og de stående udvalg

Punkt 23: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Orientering

Gensidig orientering gives.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

-

Punkt 24: Sager til høring

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Indstilling

Sager til høring i Ældre-, Handicap eller Ungerådet.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 28-08-2024

-

Punkt 25: Lukket: Lukket punkt: Principiel beslutning i forbindelse med ekspropriation af arealer til Miljøer

24/14581

Punkt 26: Lukket: Lukket punkt: Sikring af Tejn Mole - valg af løsning

22/3125